

A tartalomból:

- A szponzorok üzenete Debrecenből
- K(r)i miben tudós?
- Ítéletidő – recessziós hírek
- Főnixmadár – feltámad a telex
- Hypertext shareware
- Paravírusok, avagy túlélhető-e a formázás

Tárolók és hálózatok

– ez a két terület állt a múlt heti ICC (Invitational Computer Conference, a Dataquest által rendezett Meghívásos számítástechnikai konferencia) középpontjában.

Szinte minden neves tárológyártó képviseltette magát a budapesti Duna Intercontinental szálló Báltermében. Ott voltak nemcsak a meghajtók, hanem a médiák szállítói is. Mivel COCOM korlátokkal már nem kellett számolniuk, a cégek valóban a legkorszerűbb technológiát ajánlhatták, s az előadásokból és a katalógusokból úgy tűnt: a tárkapacitásnak, a hálózatok méretének és sebességének egyedül a vevő pénztárcája szabhat határt.

Külön súlyt kapott a megbízhatóság és a biztonság kérdése. Egyetlen előadó sem mulasztotta el felhívni a figyelmet termékei öt- vagy hatszámjegyű MTBF-jére. Mikor aziránt érdeklődtünk, melyik termékcsaládjára hívná fel elsősorban a magyar felhasználók figyelmét, két cég – a Ciprico és a Micropolis – is hibátűrő merevlemez alrendszerit emelte ki. Itt mindjárt találkozott az ICC két fő témája, hiszen a RAID (Redundant Arrays of Inexpensive Disks, olcsó lemezekből felépülő redundáns lemezegység-tömb) megoldású eszközöket főként Netware hálózati kiszolgálókhoz ajánlják. A Ciprico Netarrayében vagy a Micropolis Raidionjában a redundanciának köszönhetően üzem közben, a rendszer kikapcsolása és adatvesztés nélkül kicserélhetjük az esetleg meghibásodott meghajtót.

Ugyancsak adataink védelmében érveltek a különböző elvű szalagos háttértárolók gyártói. A *Heti CHIP* hasábjain már elmondtuk: úgy tűnik, a magyar felhasználók még nem értették meg, milyen fontos a merevlemez

tartalmának rendszeres – napi vagy heti – archiválása. Nos, a kiállítók, az Exabyte, a Tandberg Data vagy a Wangdat/Wangtek, azon igyekeztek, hogy – a nagy számban egybegyűlt közönség közvetítésével – kiközkentsenek ebből a nemtörődömségből. Adataink – hangoztatták – általában sokszorta nagyobb értéket képviselnek, mint a hardver, amin tároljuk őket. Elvesztésükért pedig többnyire nem a gép, hanem az ember a felelős.

Felmérések szerint 85 százalékban kezelői tévedés, illetve szabotázs vagy vírusfertőzés miatt válik elérhetetlenné a merevlemez tartalma. A kockázat pedig évről évre nő, minthogy egy winchester törlése egyre nagyobb tömegű adat elvesztését jelenti. 1990-ben az átlagos PC-kben 44 megabájtnyi merevlemez-kapacitás volt, 1995-re azonban szakér-

tők PC-nként 220 megabájtot jósolnak! Mennyit érnek az adatok? Egyetlen megabájtnyi elvesztett információ újbóli begépelése (feltéve, ha van egyáltalán papírbirozonlat, amelyről ez megtehető) amerikai kormányzati becslés szerint 1340 dollárba, egy német felmérés szerint 1500 márkába kerül. És akkor még nem számoltunk azzal, mekkora kárt okoz a munka leállása!

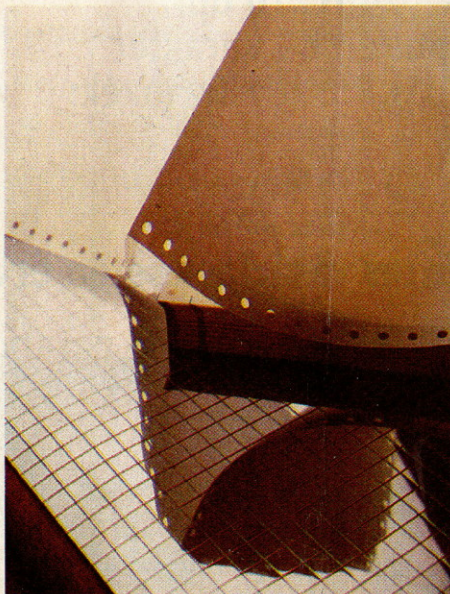
Archiváljunk hát – ajánlották az előadók – hiszen egy backup rendszer a fenti számok tükrében gyorsan megtérül. Egy negyedhüvelykes szabványos adatkazettára (QIC, quarter-inch data cartridge) már 1 gigabájt fér, amely nem egészen egy óra alatt, kezelői beavatkozás nélkül felírható. Hasonlítsuk ezt össze a hajlékonylemezre mentés idő- és munkaerő-igényével: 40 megabájt kimentéséhez másfél óra és

28 lemez kell! Mint a kiállítók jelezték: már elfogadták a 2 gigabájtos QIC szabványt, s a cél néhány éven belül a 10 gigabájtos kapacitás elérése... Látványosan demonstrálták a többi szalagos eljárás – a spirális letapogatás (helical scan), a DAT, a félhüvelykes eszközök – fejlődését is.

Összhangban a nemzetközi tendenciákkal, a hálózati cégek képviselői a nyíltságot, a különböző szabványú rendszerek összekapcsolhatóságát, a vállalatok igényeit teljes egészében lefedő LAN/WAN megoldásokat állították a középpontba. Érdekes színt foltot jelentett köztük a Lotus, amely – a Walton közreműködésével – az „emberek és platformok együttműködése” jelszó mögé sorakoztatta fel hálózati alkalmazásait, a Cc:mailt és a Notest.

(Folytatás a 7. oldalon.)

Leporelló ár-adat

Nincs pontos adatunk arról, mennyi leporelló is fogy évente, havonta, naponta Magyarországon. Lehetne mérni tonnában, lapok számában, de kilométerben is, ahogy azt az egyik hazai gyártó tette tudakozódó kérdéseinkre, gépsorain mennyi leporelló készült tavaly. Egy bizonyos: a számítógépesítés nemhogy csökkenti, inkább növeli az irodai papírfelhasználást.

A nyomtatók többsége a perforált szélű papírt szereti, leporellóra tehát szinte minden számítógép-alkalmazónak szüksége van. A kínálat nem is csekély: a hazai gyártmányokon kívül import áru is kapható mindenféle méretben és fajtában. Van egy-, két-, három-, négy-, öt- és hatpéldányos, a különböző vásárolhatnak kék, zöld, piros, sárga és egyéb neonszínű garnitúrákat, aki pedig nem akar egyszerre egy egész dobozt venni, annak kisebb kiszerezéssel szolgálnak. Heti piacunk árai, adatai sokak érdeklődésére tarthatnak számot.

(Összeállításunk a 16–23. oldalon.)

MINDEN 20 000 Ft ALATT

PC AT-16MHz számítógép

- asztali ház + 200W tápegység
- 1 MB RAM
- 1,44 MB floppy disk drive 3.5"
- 2 soros, 1 párhuzamos kimenet
- FDD/HDD vezérlő (IDE)
- 101 gombos billentyűzet

19.990,-

40 MB winchester

19.990,-

PHILIPS 14"-os monitor

monokróm vagy monokróm VGA (920x480)

10.990,-

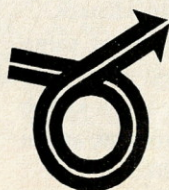
12.990,-

PHILIPS nyomtató

19.990,-

9 tűs * 80 oszlopos * 192 cps * 240x216 dpi
5-féle NLQ font * download puffer: 64 karakter
emulációk: EPSON FX-850, IBM Pro II * Tartozék:
printerkábel

Az összeállítás ára csak együttes vásárlás esetén érvényesíthető !
Áraink nem tartalmazzák az áfát, azonban 1 év garanciával értendők!

MENTRADE Kft.

1118 Budapest, Brassó u.135. Tel./fax: 185-0260 , tel.: 185-3669

TARTALOM

Számítástechnika

6	NJSZT Kongresszus	Szponzorok üzenete
7	ICC-ről jövet	Partnerre lelt, partnert keres
9-10	Kriminálexpo	K(r)i miben tudós?
11	Bevetésirányítás	Tutti Olivetti carabinieri
	Cryptocard	Itea-krimi: adatvédelem
	Zala megyei rendőrök	Bűnüldözés Dataease-zel
12	Tart a recesszió	ÍTÉLETIDŐ: FÉLÉVI VESZTESÉGEK
13	Postás Pitney Bowes	Bérmentesítés házilag

Távközlés

14	Hat-hétszázán várják	Az ex-telex megújulva visszatér
15	Az egyetlen országos	Személyhívó Operator

Irodatechnika

16-23	Hol, mennyiért, milyen?	Leporelló ár-adat
17	Leporelló-csemegék	Különcök kedvére
18-23	Leporellók összehasonlító táblázata	
24	Postscriptűl is	Unixos Samsung telefax
	A Népjeléti Minisztériumban	Automatizált iroda
	3M előtétcímké	Faxos fecni

Mutató

26-27	Segítőképző és hypertext rendszerek	
28	Paravírusok, avagy túlélhető-e a formázás	
29	Mi mikor támad?	Vírusnapár
	Új helyen a McAfee	Költözik a (vírus)hivatal
30	Orgatecről Bécsben	Rendezvénykalauz
	Hirdetői index	
	Várjuk jelentkezésüket	Hírbeküldő lap

Kinyomtatott példányok száma: 10 000
 Ebből névre szóló tiszteletpéldány: 7 000
 Budapesti terjesztésre kerül: 2 000
 Vidéki terjesztésre kerül: 1 000

A Heti CHIP-re előfizetés kérhető levélben:
 1300 Budapest 3., Pf. 210
 Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

LAPZÁRTA

Az Optotrans is Cabletronra vált

Röviddel a Rolitron után (*Heti CHIP* 92/10., 11.) az Optotrans is úgy döntött: a BICC Isolan termékcsaládjá helyett a jövőben a Cabletron hálózati eszközeivel dolgozik. Mi készítette váltásra a váci céget? Szalóczy Zsolt ügyvezető szerint a BICC új gazdájának, a 3Comnak az átszervezései következtében felborult a korábbi, bevált értékesítési hálózat. Így a múlt héten aláírták azt a szerződést, amelynek értelmében az Optotrans VAR-jogosítványt kapott az amerikai nagyvállalattól.

Mint *Patrick McGuiness*, a Cabletron nemzetközi kereskedelmi igazgatója elmondta, örülnek, hogy a Rolitron és az Optotrans „személyében” két olyan céggel sikerült megállapodniuk, amelyek között jó a viszony, nem versenyeznek egymással közvetlenül a piacon. Az előbbi teljes megoldásokat kínál, míg az utóbbi hálózati specialista: optikai rendszerek kivitelezésével, hálózatépítéssel, installáló, üvegszálra átálló cégeknek nyújtott szolgáltatásokkal, tanácsadással foglalkozik. Hasonlóan jó az együttműködés az óceán túlpartján a váciak másik amerikai partnere, a routereiről ismert Cisco és a Cabletron között.

Szalóczy úrtól megtudtuk: a Miniszterelnöki Hivatalban és a

Parlamentben folyó munkák befejezésére, illetve a két intézmény összekötésére (itt 24 szálas optikai kábelt telepítenek; egyes többmódusú szállal egyaránt dolgoznak majd) már a Cabletron eszközeit használják.

„Magyar partnereink – hangsúlyozta McGuiness úr – a megbízható termék mellett gyors szállításra, erőteljes műszaki támogatásra számíthatnak. Az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában 24, Nyugat-Európában 72 órán belül szállítunk, Magyarországon négy napon belül teljesítjük a megrendeléseket.” Egyedül Európában 250, támogatásra szakosodott mérnök segíti a cég felhasználóit. Legalább havonta egyszer Magyarországra látogatnak a cabletronosok, hogy felkeressék VAR-jajaikat és azok megrendelőit. Szemináriumokat tartanak, a különleges feladatokat azonnal visszajelzik a fejlesztőknek.

„Szeretnénk mielőbb – például egy egyetemen – referencia-rendszert építeni – vázolta elképzeléseit az amerikai üzletember. – Jövőre iroda nyitását tervezük. Később? Ha egy térségben éves forgalmunk túllépi a 80 millió dollárt, ott gyártó üzemet építünk. Négy-öt év múlva valószínűleg Kelet-Európában is beindíthatjuk a gyártást...”

M. Z.

Számítógép-olimpia

Augusztus 5–11. között Londonban rendezik meg a Negyedik Nemzetközi Számítógépolimpiát, a mesterséges intelligencia szakértőinek – no meg termékeiknek – világméretű találkozóját. A rendezvény szponzora az AST, amelynek 1989, az első ilyen találkozó éve óta a

szakterület sok tekintélyét sikerült megnyernie az ügynek.

Idén az AST Olimpia két részből áll. A fejlesztők konferencián ismerkedhetnek meg egymás legújabb eredményeivel, s összemérik a sakkot, bridzset és más szellemi sportokat játszó programok tudását is.

The

Perfect Match for Exclusive Performance!

Plug & play high performance SCSI solution includes:

- High performance **Adaptec AHA-1542B** multitasking AT-to-SCSI master host adapter with built-in floppy controller
- Internal SCSI ribbon cable with alternate external bracket
- ASW-1410 ASPI Software driver (DOS Manager with ASPI disk module)
- ASW-1420 ASPI Software driver (OS/2 Manager with ASPI disk module)
- ASW-1440 ASPI Software driver (Novell NetWare 286 and NetWare 386 v 3.0 and v 3.1 with ASPI disk module)
- High performance **Quantum 425 ProDrive** 425 MBytes intelligent SCSI hard disk drive
- Adaptec AHA-1542B Installation guide
- Adaptec AHA-1542B User's manual
- Quantum Universal Configuration Guide

The SCSI Specialists

AXIS Handelsges. m.b.H., Szövetség u. 17. II.3. H-1074 Budapest, Hungary
Tel.: +361 122-1152; Tel./Fax: +361 141-7637

©1991 copyright by ATR&gianni&gianni's

Információs szám: 199

Az egész gyakran több, mint részeinek összege. Keresve sem találhatnánk jobb példát ennek az örök igazságnak az alátámasztására, mint az egyedi PC-k és a belőlük felépített hálózatok vagy többfelhasználós rendszerek esetét. Amerika harmadik legnagyobb PC-gyártója, az AST régóta tudja ezt: gépei nemcsak a DOS, az OS/2 és a Windows, hanem a Netware, a LAN Manager, a Vines és az SCO Unix, valamint újabban a Sunsoft Solaris operációs rendszerének futtatására is készen állnak.

Milyen eszközöket ajánl az AST a LAN-ok vagy többfelhasználós rendszerek kiszolgálására? – kérdeztük Brieger Tamást, a cég hazai disztribútorának, az USA Systems Kft.-nek az ügyvezetőjét. „Termékínálata legfelső sávját, a Cupid-32 továbbfejleszthető (upgradable) architektúrájú Premium Server modelleket – hangzik a válasz. – Sokféle környezetben alkalmazható, nyílt, tág határok között bővíthető, gyors rend-

szereket alkottak a tervezők, amelyek kiváló ár/teljesítmény mutatójukkal Amerikában játszva üttették ki helyükről a nyolcvanas évek egyedi, zárt felépítésű minigépeit, Magyarországon pedig a szaporodó hálózatok megbízható központi gépeivé válhatnak.”

Sebesség és memória

Valóban, a Premium SE 4/50 a makapható leggyorsabb 50 megahertzes 486-osok közé tartozik. A processzorba integrált cache mellett 256 kilobájtnyi SRAM szolgál

másodlagos, visszairó gyorsítótárként. Akinek kevés az alapkonfiguráció 8 megabájtnyi RAM-ja, az tízszeresére, 80 megabájtra bővítheti a kapacitást. Hasonló a helyzet a háttértárolókkal. A gép háza hat darab 5,25 hüvelykes meghajtót fogadhat be, s a modellekhez 330, 660 vagy 1 megabájtos merevlemez-meghajtókat kínálnak. EISA SCSI adapterek garantálják a gyors adatmozgatást.

Dönthetünk, milyen szabványú – Ethernet, Token-Ring vagy Arcnet –, s milyen sinszélességű – olcsóbb 16 vagy gyorsabb 32 bites – hálózati kártyát kérünk az AST Premium Serverbe.

tal, a Novell-lel, az SCO-val – berendezései kompatibilitásának bevizsgálására, a fejlesztések kölcsönös támogatására. Az AST bekapcsolódott a Novell *Stratégiai Műszaki Szolgáltatási Programjába*, stratégiai partneréül választotta az SCO, gépei a Microsoft LAN Manager *ajánlott platformjai*.

„Joggal ajánljuk hát őket a magyar felhasználóknak – hangsúlyozza Brieger úr. – Aki megkeresi az USA Systems Kft.-t (1111 Budapest, Kende u. 13-17., telefon: 186-8005, fax: 1665644/269), meggyőződhet róla: az AST kiváló értéket képvisel a hálózati és a Unix-piacon is.”

(X)

Kompatibilitás és megbízhatóság

Hálózatépítő szakemberek jól tudják, hogy a serverválasztás egyik legfontosabb szempontja: megfelelően fut-e a hardveren a LAN, illetve a többfelhasználós operációs rendszer. Nős, az AST gépeknél ilyen kétségek nem merülhetnek föl. A cég ugyanis együttműködési megállapodásokat kötött a vezető szoftverházakkal – a Banyannal, a Microsoft-

Tested & Qualified

A legfontosabb AST típusok										
AST gépcsalád	Cupid-32 Premium Server		Cupid-32 Premium Desktop			Bravo		Premium Exec		
Típus	Premium SE 4/50	Premium SE 4/33	Premium II 486/33	Premium II 486SX/20	Premium II 386/33	Bravo 4/33	Bravo 3/25s	Premium Exec 386SX/25C	Premium Exec 386SX/25	Premium 386SX/20
Processzor/órajel (MHz)	486/50	486/33	486/33	486SX/20	386SX/33	486/33	386SX/25	386SX/25	386SX/25	386SX/20
Alap-RAM (Mbájt)	8	8	4	4	4	2	2	4	4	2
Maximális RAM (Mbájt)	80	80	80	80	80	16	16	8	8	8
Hajlékonylemez egység (alapkiépítés, Mbájt)	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44
Merevlemez (alapk., Mbájt)	330/660/1G	330/660/1G	80/210	80/210	80/210	80/210	80	60/80	60/80	40
Merevlemez-vezérlő	EISA SCSI	EISA SCSI	IDE	IDE	IDE	IDE	IDE	IDE	IDE	IDE
Megjelenítő	SVGA (opc.)	SVGA (opc.)	SVGA	SVGA	SVGA	SVGA	SVGA	Színes VGA	Papírféhér VGA	Papírféhér VGA
Bővítőhelyek száma	10	10	6	6	6	5	5	1	1	1
Sínrendszer	EISA	EISA	ISA	ISA	ISA	ISA	ISA	ISA	ISA	ISA
Kivitel	Torony	Torony	Asztali	Asztali	Asztali	Asztali	Asztali	Notesz	Notesz	Notesz

A szponzorok üzenete

Ötödik kongresszusát tartotta a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Debrecenben. A másfél napon át három szekcióban zajló előadásfolyam meghallgatására mintegy 350-en jelentkeztek.

A kongresszust kilenc cég – a DEC Hungary, az EDS, a Hungária Biztosító, az IBM, az ICL, a Matáv, az Oracle, a Siemens-Nixdorf és a Szerencsejáték Rt. – szponzorálta. Az utolsó napon e cégek neves külföldi és hazai szakemberei tar-

tottak összefoglaló előadásokat a kilencvenes éveket meghatározó alkalmazásfejlesztési irányokról, természetesen a saját szemszögből tekintve. És bár ezek az előadások nem tartalmaztak átütő erejű új gondolatmeneteket,

az kiderült, hogy az egyes vállalatoknál, vállalkozásoknál kijelölt irányok végső soron ugyanazon cél felé konvergálnak. Minden cégnek megoldást kell találnia az egységes felhasználói architektúrára, a hordozhatóság megteremtésére, az alkalmazásfejlesztési eljárások szabványosítására, a heterogén eszközparkot egyesítő (gyártófüggetlen) nyílt rendszerekre, a nagy adatbázisok és adatbankok kommunikációjára stb. – még akkor is, ha az ehhez vezető utat mindegyikük a saját nézőpontjából írja le és magyarázza, és ehhez azonos jelentést tartalmú, de különböző megfogalmazásokat használ.

Hazánkban még kevésbé ismert, gyártófüggetlen szolgáltató az amerikai EDS. Ez a vállalat hozta létre a világ első nagy kiterjedésű privat távközlési hálózatát, amelyhez most már több mint 280 ezer terminál kapcsolódik, és havonta mintegy 1 milliárd tranzakciót bonyolít le. Forgalmuk tavaly meghaladta a 7 milliárd dollárt. Ügyfeleik között bankokat, biztosítókat, kormányzati szerveket, légitársaságokat, iparvállalatokat is találunk. Az ezredfordulóra az 1991-es forgalmuk több mint háromszorosát jósolják.

Félre kell tenni minden előítéletünket, amelyek az elmúlt 10-20 évben halmozódtak fel a szolgáltatásokról, s nyitottá kell vál-

NYÁRI KEDVEZMÉNY

A SZÜV NYOMDA

LEPORELLÓ ÜZLETÉBŐL

Nyomtatás nélküli számítógépes
leporellók teljes skálája raktárról, azonnal,
Budapesten díjtalan szállítással

10 % feletti

árengedménnyel

Viszonteladóknak további kedvezmények!

Budapest XIV., Szugló utca 14.
183-6728, 251-6666/404

A debreceni kongresszuson kiosztották az NJSZT idei díjait.

Neumann-diploma

Roland Völlmar
Volkmar Haase

Neumann-díj

Broczkó Péter
Györi István
Rochlitz Szilveszter

Kalmár-díj

Molnár Bálint
Bordás István

Kempelen Farkas-díj

Heckenast Gábor
Takács György

Tarján-díj

Huhn Péter
Kovács Magda

Gratulálunk!

nunk az olyan, a telekommunikáció és a számítástechnika integrációjára épülő szolgáltatásokra, amilyen például a rendszerintegrálás, az adatbázis-racionalizálás, az eszközpark célszerű kihasználása (divatos kifeje-

zéssel a facility management), valamint – a tanácsadáson túlmenően – a sikeres megvalósítás és üzemeltetés. A kiterjedt adatbankra épülő információszolgáltatásra, adattárolásra és -feldolgozásra a világon min-

denhol egyre nagyobb az igény, hiszen a nagy megbízhatóságú, állandó felügyelet alatt üzemelő központok nyújtotta lehetőségekkel nem vehetik fel a versenyt az elszórtan kiépített információs szigetek, sem minőségi-

leg, sem az ár/teljesítmény vonatkozásában. Ha pedig hazánk is a jövő információtechnológiája felé akar haladni, akkor nekünk is ebbe az irányba kell továbblépnünk.

Fejes Kálmán

(Folytatás az 1. oldalról.)

Partnerre lelt, partnert keres

Kihasználva az ICC nyújtotta alkalmat, megkíséreltük feltérképezni, melyik külföldi gyártót melyik hazai cég – és milyen minőségben – képviseli.

Tároló- és médiagyártók				
Külföldi cég	Termékkategória	Hazai partner	Képviselő jellege	Megjegyzés
ATG Gigadisc (Franciaország)	optikai tárolók	HMS	disztribútor	Együtt dolgoznak az IQ-Softtal
Carlisle (USA)	streamerkazetták	Corwell	disztribútor	
Ciprico (USA)	SCSI kártyák, hibatűrő lemezes alrendszerek	PARTNERT KERES		
Conner (USA)	merevlemez	Peripherals Hungary	disztribútor	A magyar cég május elején alakult a német Peripherals Europe leányvállataként
Data Technology (USA)	merevlemez	Ring	disztribútor	
Eurologic (Írország)	SCSI adattitkosító kártya	PARTNERT KERES		Az Eurologic saját terméke mellett más cégek SCSI és hálózati gyártmányaihoz is keres magyar viszonteladót
Exabyte (USA)	kazettás háttértárolók	nincs	–	A céget a német M & S képviseli, helyi disztribútort csak később terveznek
Fujitsu (Japán/Németország)	merevlemez	Adatrend Műszertechnika	disztribútor disztribútor	
Maxtor (USA)	merevlemez	Ring	disztribútor	
Micropolis (USA)	merevlemez, hibatűrő merevlemez alrendszerek	Re-Con-Tra	disztribútor	Március óta
Mitsubishi (Japán)	streamerkazetták	Corwell	n. a.	A Mitsubishi a Verbatimon keresztül a közelmúltban felvásárolta a Carlisle-t, amelynek a Corwell korábban képviselője volt, így várhatóan a Mitsubishi is bekerül a Corwell termékkörébe
Quantum (USA)	merevlemez	Axis Hungary	disztribútor	
Seagate (USA)	merevlemez	Albacomp HRP Consultants	disztribútor disztribútor	
Syquest (USA/Németország)	háttértárolók	Novotrade Szerviz Kft.	disztribútor	
Tandberg Data (Norvégia)	kazettás háttértárolók	PARTNERT KERES		
Toshiba (Japán/Németország)	merevlemez, optikai tárolók	PARTNERT KERES		
Verbatim (USA)	adathordozók	Corwell	n. a.	A Mitsubishi két éve felvásárolta a Verbatimot, majd azon keresztül a közelmúltban a Carlisle-t, amelynek a Corwell korábban képviselője volt, így várhatóan a Verbatim is bekerül a Corwell termékkörébe
Wangdat/Wangtek (USA)	kazettás háttértárolók	nincs	–	A két cég (illetve anyavállalat, a Rexion csoport) kelet-európai disztribútora a német Access Agora, amely a magyarországi érdeklődéseket egyelőre elsősorban cseh-szlovákiai részlegéhez továbbítja, de tárgyalásokat kezdett a Ringgel is

Hálózati gyártók				
Külföldi cég	Termékkategória	Hazai partner	Képviselő jellege	Megjegyzés
Allied Telesis (USA)	hálózati eszközök	Controll	disztribútor	
Chipcom (USA)	hálózati eszközök	Supra	disztribútor	
Proteon (USA)	hálózati eszközök	Controll	disztribútor	A Proteon együttműködésről tárgyal a BME-vel
SMC (USA)	hálózati eszközök	Datapan	disztribútor	
Ungermann-Bass	hálózati eszközök	Kontrax	disztribútor	

MONEY MARKET FUNDS

Money Market Trust Funds

Close	Prev
Mar 625	609
May 655	609
Jul 690	66
Sep 701	97
Dec 729	
Mar 754	
May 774	

Turnover: 9026 (4)
ICCO indicator: F
Price for Mar: 4
Mar 5 800.0

Money Market Bank Accounts

Close	Prev	High/Low
Apr 200.40	203.60	
May 200.80	200.40	
Jun 201.50	197.80	
Jul 195.20	197.20	199.00 191.00
Aug 197.80	196.20	200.00 192.00

White Close Previous High/Low

May 307.0	307.0	307.0 304.5
Aug 304.5	303.0	304.5 302.5
Oct 275.0	275.0	277.5 267.0
Dec 270.0	270.0	262.0
Mar 275.0	273.0	275.0 263.5

Turnover: Raw 1928 (1028) lots of 50 tonnes.
White 1882 (802)
Paris-White (FF per tonne): May 1808, Aug 1605, Oct 1471.

CRUDE OIL - IPE \$/barrel

Close	Previous	High/Low
Apr 19.50	19.83	19.75 19.15
May 18.77	18.77	18.98 18.35
Jun 18.10	18.18	18.35 17.80
Jul 17.90	17.80	18.08 17.87
Sep 17.90	17.96	18.18
Oct 18.61	18.48	

Turnover: 19907 (23619)

GAS OIL - IPE \$/bbl

Close	Previous	High/Low
Mar 190.50	189.00	190.75 186.00
Apr 175.25	175.50	177.50 172.9
May 168.25	168.00	169.00 166.2
Jun 164.25	165.00	165.25 163.1
Jul 166.00	166.50	167.00 165
Aug 168.00	168.50	169.00 167
Sep 169.75	170.00	170.50 171
Oct 172.00	171.00	172.00

Turnover: 7887 (5056) lots of 100 tons

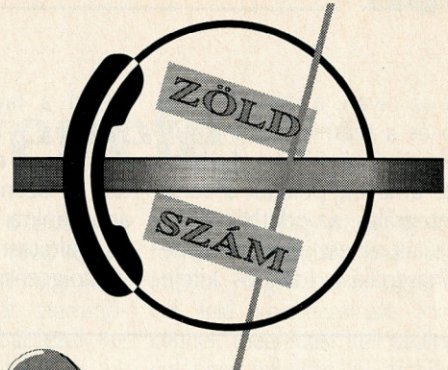
JUTE

C and 1 Dundee BTC \$540, BWC \$5 845, BWD \$500, C and 1 Antwerp BWC \$550, BTD \$480, BWD \$480.
--

p-pence/kg
Apr. w-Mar/ Commission from a week

COYTON
Liverpool-Spot and shipment as amounted to 178 tonnes for the 1 March, against 204 tonnes in week. Trading was quiet with 1 shown mainly in West African

Caenbank Bank Plc
8 St Andrew St

Master artwork sheet

Month	1990	1991	1992
Jun	6	6	8
Jul	6	25	25
Aug	17	61	50
Sep	100.80	114	
Oct	105.80	105.80	
Nov	105.80	105.80	
Dec	105.20	105.10	

September 18 1991 =
Mar 4 mth ago y
1701.4 1682.1 11
(Base: Dec: 31 1974 = 100)

ORANGE JUICE 15,000 lbs: cents/lbs

Close	Previous	High/Low
Mar 114.00	114.00	114.00 113.50
May 113.25	113.30	114.00 112.80
Jul 114.00	114.00	114.00 113.40

A legnagyobb hadvezérek tudták, hogy egy hadjárat nem csupán féktelen pusztítás, hanem a nemes, célratörő gondolkodás próbája is.

A Világot, az üzleti élet sorsát ma is hadvezérek irányítják...

Ön sem nélkülözheti üzleti fegyvertárából a Magyar Távközlési Rt. új szolgáltatását,

a ZÖLD SZÁMOT!

Átvállalhatja külföldi partnereinek hívási költségeit!

- Ezzel: — időt takarít meg,
- bővítheti ügyfélkörét és
- növelheti vállalkozásának hitelét!

Részletes információ: Balla Gyuláné

Tel.: (1) 113-6605; Fax: (1) 117-1990

MAGYAR TÁVKÖZLÉSI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kriminálexpo

K(r)i miben tudós ?

A Kriminálexpo slágerei – tekintettel a rendőrségi tenderre – az úgynevezett bevetési rendszerek voltak. Az elnevezés meglehetősen ijesztő, s ráadásul nem is fedi a valóságot. Ezek a rendszerek valójában nem mások – nem többek és nem kevesebbek –, mint bármely nagyüzem, egy mentőszolgálat vagy például az országos elektromos hálózat diszpécserközpontja.

Ül egy ember egy asztal előtt, amelyen mindenféle gombok, kapcsolók, telefon, számítógépbillentyűzet, egér, képernyők vannak, s ha szükséges, időnként beavatkozik a folyamatokba. A gyárban kinyit vagy becsuk egy szelepet, riasztja a karbantartókat, az elektromos hálózat vezérlőtermében átkapcsol az egyik eróműről a másikra, a mentőknél, a rendőrségnél vagy a tűzoltóknál pedig odaküld egy mentőautót, egy járőrt, lezárát egy útszakaszt...

Természetesen más adatok, adatcsatornák, s ennek megfelelően más programok kellene az egyikhez, mint a másikhoz. Az utóbbiak, a rendőrségi, tűzoltósági és mentős rendszerek meg-egyeznek abban, hogy velük szemben nagyon erős az igény a képi, elsősorban a térképi információ gyors kezelésére. Végül is ez logisztikai feladat, a lehető leggyorsabban oda kell valakit küldeni, ahol szükség van rá. Ehhez tudni kell, ki hol tartózkodik éppen; ha sok kocsi, emberre van szükség, ezeket hogyan és honnan lehet a leggyorsabban odaküldeni és így tovább.

Azt, hogy mennyiféle adatot és szolgáltatást lehet bezsúfolni egy számítógépes rendszerbe, a Műszertechnika standján kiállított kétképernyős Intergraph rendszeren lehetett megfigyelni. Ennek a grafikus kezelő felületen talán még zsúfoltabb, mint egy Boeing repülőgép műszerfala.

Egy kiállítási körkép alkalmasan arra, hogy a szerző összehasonlítsa a különféle rendszereket, ezt amúgy is megteszik azok, akik – nem kis pénzért – megveszik valamelyiket. Mindenesetre mu-

tattott ilyen rendszert az Olivetti, a német – erre szakosodott – Kreutler (magyar lerakata a korábbi Vilati) és az SZKI is, illetve egy rész megoldást a Flexiton.

Hívjon! Jövünk! ?

Az embereket és technikát térben mozgó rendszernek kétségte-lenül a katonaságnál kell az őst keresnünk. Mindaddig, amíg nem voltak térképek, a hadseregek „össze-vissza kószáltak”, falvakat dúltak, s ha véletlenül összetaláltak az ellenséggel, akkor megütköztek vele. Később már tervezni lehetett, hol érde- mes szembeszállni, gondoljunk például a mohácsi csatára.

A modern hadviselést és általában az ilyen „hívjon, jövünk” jellegű szolgáltatásokat a telefonnak köszönhetjük, hiszen ez az az eszköz vagy közeg, amelyen gyorsan érkezhethet az igény a központba, illetve amellyel a mozgó egységek helyzete követhető. Angol és amerikai filmekben látni például posztoló rendőröket, akik betelefonálnak a központba, s Budapesten talán még mindig vannak telefonok néhány villamosmegállóban. De így, a drosz- tokon elhelyezett telefonokkal működött a kockás taxi is. Az egész rendszer alapja tehát a hírközlés. Ahogy az fejlődött, úgy nőtt a beérkező és feldolgo- zásra váró adatok, információk mennyisége, illetve a városok nö- vekedtevel az ellátást végző cso- portok száma.

Mára ott tartunk, hogy az ese- ményeket, a tevékenységet köny- nyebb számítógéppel követni és szervezni. Hiszen egy faluban,

ahol a harang félreverésével is lehet a tűzoltókat riasztani, talán még diszpécserre sincs szükség. Amikor azonban már tucatjával jönnek óránként a hívások – no nem a tűzoltóságnál, de például az IKV gyorsszolgálatoknál –, akkor érdemes folyamatosan ész- ben tartani a pillanatnyi helyzetet, optimalizálni a működést. Vagyis a lehető legtöbb információt be- tenni egy adatbázisba, és készíte- ni egy programot, amely optimali- zálja az igények kielégítését. A rendőrségi rendszereknél arra is szükség lehet, hogy a járőr ne csak jelentsen, de föl is adhasson kérdést a központnak, a központi nyilvántartásnak, például egy jár- múról.

Nem tudom, mennyire sikeres az optimalizálás ma ezekben a – nem katonai – rendszerekben, de az, hogy a térkép, tehát a diszpécser számára a pillanatnyi térbeli helyzet megjelenítése alap- vető követelmény, arra utal, hogy az emberi találményságnak, intui- ciónak még mindig igen nagy sze- rep jut az irányításban. A Kreut- ler például csak nemrég tért át a számítógépes térképekre, koráb- ban mikrofilmes olvasóval szállí- totta a központokat. S ez a moz-

zanat magyarázza a számítógé- pes térképészetben utazó Inter- graph és az angol Pafec céget képviselő Flexiton jelenlétét a kiál- lításon. A mai számítógépek ka- pacitását kihasználva az esemé- nyekkel egy időben tudják fel- dolgozni a térképi információt, s ugyanakkor ezen a területen is igyekeznek kihasználni a térinfor- matikai rendszerek, a földrajzi hely és az egyéb információ ösz- szekapcsolása terén gyűjtött ta- pasztalataikat.

A Kreutler viszont – a feladat- nak megfelelő térinformatikai tá- mogatás mellett – azt a tapasztal- tatot nyújtja, amit a kezelők, felhasználók képességeiről, az át- tekinthetőségről, az adatok jelen- tőségéről ezen a területen gyűj- tött.

Ki kell emelnünk a műholdas helymeghatározási rendszer ha- talmas sikerét, ami most, amikor szinte az egész országot újra kell parcellázni, nagy jelentőséggel bír. A Kriminálexpo alapján úgy tűnt, mintha a világ fejlett orszá- gaiban minden sokat mozgó jár- művet, a rendőrautókat, a men- tőket, a tűzoltókat és még ki tudja, mi mindent, aminek pilla- natnyi helyzetét egy diszpécser- központból kívánják számon tar- tani, felszerelnek egy földi vevő- vel, amelyről folyamatosan leol- vashatók a földrajzi koordináták. A pár éve még kuriózumnak szá- mító, méregdrága berendezés ára esik, s így elérhetővé válik a magyar földmérők számára is.

Egyszer használatos **KQD-PACK** véd a fertőzésektől **ILLATOSÍTOTT**

WC-Papírülőke

Válják egészségére!

Most már nem csak a babérjain ülhet nyugodtan !

Forgalmazza:

KÖVESDI QUALITY DESIGN

Tel/Fax: 176-1492

Rendőrségi ügyvitel

A Siemens-Nixdorf a Motif grafikus kezelői felület egyszerű, gyors kialakítását szolgáló Dialog Builder rendszerrel vett részt a Kriminálexpón. Ez a rendőrségi

fogalmazó munkáját, a különféle jegyzőkönyvek, jelentések készítését és nyilvántartását támogatja, természetesen hálózatban. Maga az alkalmazás nehezen lenne adaptálható a magyar körülményekre, de az

fényesen látszik rajta, hogy a Dialog Builderrel – amelynek Windows alatt futó változata is van – lehet barátságos, informatív nyilvántartó rendszert építeni.

Nemcsak hasznosak, de jó megjelenésűek is a svéd Securi Crypto cég titkosító faxai, amelyek még szóba állni is csak azzal hajlandók, aki ismeri a jelszót. Ez a szolgáltatás különösen a magyar telefonhálózat mellett hasznos, hiszen megóv a mellékapcsolás okozta felesleges kiadásoktól és bosszúságtól. A gépbe a Securi Crypto cég által kidolgozott SBLH-E algoritmust építették be, akárcsak a különféle hálózati titkosítókba. Az algoritmus gyakorlatilag nem lassítja az adatátvitelt, nincs benne – a megfejtést segítő – redundancia. Mindezt a bitfolyam kódolásával éri el, amelyhez egy állandó, de több mint egymillió bit hosszúságú kulcsot használ. A kínálatot egy hangtároló egészíti ki, amellyel a telefonbeszélgetés torzítható el úgy, hogy csak az érthesse, akinek a készü-

léke vissza tudja állítani az eredeti beszédet.

Speciális változata az írásazonosításnak a gépelt szöveg elemzése. Bár a számítógépes nyomtatás nagyon előretört az utóbbi időben, nem várható, hogy az íráskopírozás teljesen azonosíthatatlanná válnak. Igaz, az megfontolandó, hogy – tekintve a különféle képarciváló rendszereket is – nem volna-e célszerű a hitelesség kérdését törvényben rendezni, meghatározva például egy lézernyomtatóval készített dokumentum hitelességének kritériumait. Az írógépek esetében szerencsére nehezebb a hamisítás, hiszen minden gép egyedi. Sokszor van szükség annak megállapítására, hogy egy dokumentum milyen írógépen készült. Erre fejlesztett ki az SZKI Pixel egy képelemző rendszert: a gépirást letapogatóval beolvassák, majd a program a mintaadatbázissal összevetve megadja azokat az írógéptípusokat, amelyekre a legjobban emlékeztetnek a betűk.

Vargha Márton

EPSON

új!

AKCIÓ!

**HP HEWLETT
PACKARD**

Reseller

HEWLETT-PACKARD nyomtatók:

LaserJet IIP+ lézernyomtató: **99.000 Ft + ÁFA**
 – A4, 512 KByte, 4 lap/perc
 – 300x300 dpi, PCL4

LaserJet IIP lézernyomtató: **123.000 Ft + ÁFA**
 – A4, 1 MByte, 4 lap/perc, RET technológia
 – 300x300 dpi, PCL5 skálázható fontok

DeskJet 500C festéksugaras nyomtató: **83.500 Ft + ÁFA**
 – A4, színes, 300x300 dpi, 3 év garancia!
 – 100 lapos adagoló, 240 kar/sec. 48 KB RAM

EPSON lézer és mátrixnyomtatók:

LQ-570 mátrixnyomtató: **39.800 Ft + ÁFA**
 – A4, 24 tűs, 225 kar/sec, lap/leporelló

EPL-4100 lézernyomtató: **102.000 Ft + ÁFA**
 – A4, 6 lap/perc, 100 lapos lapadagoló, RIT
 – 300x300 dpi, 512KByte, HP IIP kompatibilis

FUJITSU mátrixnyomtató:

DL-3400 mátrixnyomtató: **57.000 Ft + ÁFA**
 – A3, 24 tűs, 240 kar/sec, rendkívül strapabíró

Teljes tartozékínálat, tölthető toner, festékpátron, fólia, bővítések
 Díjtalan házhozszállítás, üzembehelyezés, márkaszervízgarancia

MARKER Informatika Bt.

1073 Budapest, VII. Barcsay u. 6. (Teréz krt.- Barcsay u. saroknál)
 Hétfő-Péntek : 9-17-ig Telefon/Fax : 122-3000

X-BYTE
SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Továbbé

KAPCSOLÓDJON A JÖVŐHÖZ!

SZÁMÍTÓGÉP-HÁLÓZATOK

MILYEN TÍPUSÚ HÁLÓZAT SZÜKSÉGES ÖNNEK?

ARCNET, ETHERNET, RS 232,
 IBM CABLING SYSTEM, AT&T
 SYSTEMAX, NOVELL HÁLÓZAT, ÜVEGSZÁL ?

JÖJJÖN EL HOZZÁNK!

1138 Budapest, Népfürdő u. 17/e. Tel.: 173-1329 Fax: 173-1530
 Kávészünet és üdítő mellett segítünk a választásban.

CSÖKKENTETT ÁRAK, VÁLTOZATLAN MINŐSÉG!

Tutti Olivetti carabinieri

„Egy bevetésirányítási rendszernek a nap 24 órájában rendelkezésre kell állnia, ez alapvető követelmény – mondja Rátkai Péter, az Olivetti bevetésirányítási rendszerének magyarországi témafelelőse. – Megengedhetetlen a meghibásodás, vagyis a rendszernek hibatúrónak kell lennie. Ennek érdekében a teljes hardver

duplikált, és minden művelet párhuzamosan végez el. Ha az egyik egységben hiba keletkezik, akkor a megkezdett tranzakció a jól működő részben tovább folytatódik. Így érhető el, hogy a rendszerre telepített alkalmazás »missziókritikus« legyen, azaz, hogy a teendők egy hardver-vagy szoftverhiba miatt ne hiúsul-

janak meg. Az Olivetti bevetésirányítási rendszerének MTBF-je 56 év. A város vagy a terület központja mindig összeköttetésben áll a többi bevetésirányítási egységgel, így egy esetleges katasztrófális megsemmisülés (például robbanás) esetén egy másik központ automatikusan átveszi az irányítási feladatokat. Ha bármilyen részegység meghibásodik a rendszerben, automatikusan beindul a távkarbantartás. Még mielőtt a felhasználó bármit észrevenne, már a helyszínen van a technikus a megfelelő cseredarabokkal.”

A Kriminálexpón bemutatott Olivetti bevetésirányítási rendszer hibatoleráns központi számítógépe az SZKI-ban működött. Ez az LSX 4030-as gép VSAT összeköttetésen keresztül kapcsolódott a BNV területére kihelyezett távoli munkaállomásokhoz. A megoldás érdekessége, hogy a három darab 19,2

kilobit/secundumos aszinkron csatornát a Satnet Kft. egy nap alatt építette ki oly módon, hogy az összeköttetés teljesen transzparens volt. A vásárvárosban lévő munkahelyen három monitor és egy billentyűzet kapcsolódott egy 486-alapú Olivetti LSX 5010-es miniszámítógéphez, amelyen Windows alkalmazás futott. A munkahely kialakításánál döntő szempont volt, hogy azt számítástechnikailag képzetlen személyzet is tudja használni. Mivel az Olivetti bevetésirányítási rendszere az Open System Architecture tiszta megvalósítása, így kapcsolódása más rendszerekhez nem okoz problémát.

A rendszerszoftver Amerikából származik, az európai fejlesztésekre az Olivetti kizárólagos jogot kapott. Ilyen rendszerrel irányítják a rendőrségi bevetéseket az 500 ezer lakosú kanadai Quebecben. Svájcban, a lausanne-i kantonban ugyancsak az Olivetti felügyeli a rendet.

Mallász Judit

Itea-krimi : adatvédelem

Saját fejlesztésű és gyártású termékét, a Criptocard adatvédelmi rendszert állította ki a KFKI Itea Kft. a Kriminálexpón. Különböző cégek berendezéseibe építve, működés közben tekinthették meg a vásárlatókat a komplex hardver-szoftver összeállítását, amely bátran felveheti a versenyt a hasonló célra készült külföldi konstrukciókkal. A velük együttműködő cégek közé tartozik az Axis, a Makrotrend, a Kontrax és az Elektronikai Intézet.

Az osztott elvű védelmi rendszer elemei: egy szabályos bővítő-kártya a működéshez szükséges

programmal, egy külső hozzáférési eszköz – például mágneskártya – és egy kulcsgeneráló szoftver. Az adatvédelmi kultúra hazánkban még gyermekcipőben jár, a polgári életben gyakorlatilag alig fellelhető, ám ahogy a gazdasági, számítógépes bűnügyek egyre gyakoribbá válnak, számolni kell a növekvő igényekkel ezen a téren is. A Criptocard és a Fax-Modem a professzionális felhasználóknak készült, tipikus alkalmazási környezetben a banki szféra, a biztosítótársaságok, állami hivatalok és a különleges adatvédelmet igénylő intézetek.

Szekeres Zsuzsa

Bűnüldözés Dataease-zel

Minden feladathoz a legmegfelelőbb szoftvert igyekeznek kiválasztani a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság szakemberei. Úgy találták, hogy olyan esetekre, amikor az alkalmazás létrehozására kevés idő van, a Dataease a legalkalmasabb. Zala megyében a főkapitányságon széles körben, eredményesen használják ezt az adatbázis-kezelőt, például a bűnügyi nyomozás, valamint a szervezőmunka – a rendőrségen belüli szervezés – számítógépes támogatására.

Bármennyire könnyen kezelhető azonban egy program, a laikusoknak, számítógépes ismeretekkel nem rendelkező embereknek gondot okozhat a mindennapos használata, keze-

lésének elsajátítása. Az első lépések megkönnyítésére szánta a megyei főkapitányság azt a 18 perces oktató- és demonstrációs programot, amelyet a Kriminálexpo látogatói tekinthettek meg. A számítógép egy Multivox beszéd szintetizátorral olvassa fel a tananyagot, miközben látszik, hogy a bemutatott utasítások hatására mi történik a képernyőn. Többek között bemutatja a demó a Pannodata Kerestext szöveg-visszakereső rendszerét, amelyet bonyolult bűnügyek felderítésénél alkalmaznak sikeresen, mert segítségével nagy mennyiségű adatból rövid idő alatt visszakereshető akár töredékszavak is.

Sz. Zs.

Magyarországon először és egyedül

Teljes kiépítés
Specifikáció:
 386 SX 20 MHz, 2 MByte RAM
 80 MByte merevlemez
 1,44 MByte hajlékony lemez
 14" VGA színes monitor
 DOS 5.0
 Microsoft Works
 Microsoft Windows 3.0
 Billentyűzet
 Egér

IBM márka és minőség
— olcsóbb áron

189 900.-

MicroAge

boltjaiban:

Központi információ: 267-1092, 267-1093, 267-1094	Szeged: (62) 22-477
Budapest: 122-4838	Kaposvár: (82) 13-311
201-2492	Kecskemét: (76) 27-530
Balassagyarmat: 247/5	Miskolc: (46) 61-622
Békéscsaba: (66) 23-303	Nyíregyháza: (42) 14-363
Debrecen: (52) 17-497	Pécs: (72) 32-611
Eger: (36) 10-522/17	Salgótarján: (32) 11-477
Győr: (96) 10-844	Sopron: (99) 12-654
	Székesfehérvár: (22) 27-539
	Szolnok: (56) 43-330
	Szombathely: (94) 24-251
	Tatabánya: (34) 10-121
	Veszprém: (80) 22-117
	Zalaegerszeg: (92) 12-542

MicroAge — többen észre...

ÍTÉLETIDŐ: FÉLÉVI VE\$ZTE\$ÉGEK

Tart a recesszió. Korábban megingathatatlan tartott multinacionális informatikai cégekben is megrendült a részvényesek bizalma. Az amúgy is régóta küszködő vállalatok némelyikénél pedig a vörös mezőbe merült a mutató. Mentik hát, ami menthető: többnyire átszervezésekkel, leépítésekkel igyekeznek csökkenteni a működési költségeket.

Szórakoztató (?) elektronika

\$ Egy nap alatt több mint 17 százalékkal esett a Philips részvények értéke az amszterdami tőzsdén, miután a holland cég bejelentette: második negyedéves adatai további visszaesést mutatnak, idei nyeresége pedig várhatóan a tavalyit sem éri el. Európa legnagyobb szórakoztató elektronikai gyártója „előre nem érzékeli, hogy a CD-lejátszók, videomagnók és más cikkek terén árháború dúlna”. Más üzletágaiban, így a világítástechnikában és a professzionális termékek piacán az előrejelzésekkel jobban szerepelt ugyan a Philips, de ezek nem tudják kompenzálni a forgalmának közel a felét kitevő szórakoztató elektronikai iparban elszenvedett veszteségeket. Második negyedéves mérlegét augusztus 6-án teszi közzé a holland cég, annyit azonban előre bocsátottak: a krízis tavasz óta tovább mélyült.

Eppen két évvel ezelőtt, 1990 júliusában vette át a bürokratikusnak, vízfejűnek tartott Philips irányítását Jan Timmer – s a cég rövidesen megvált 40 ezer dolgo-

zójától, félvezető- és számítógépgyártó részlegétől. A döntések részben helyesnek bizonyultak, hiszen a holland óriás hamarosan ismét nyereséges lett. A mostani bejelentés azonban megingathatja a még nagyon is törékeny bizalmat. Elemzők rámutatnak: a Philips egy cipőben jár a többi szórakoztató elektronikai céggel. Az első lépéseket mindenesetre már megtették: centralizálják marketing-, kereskedelmi és szolgáltatási szervezeteiket, a videomagnók piacán pedig ezentúl a cég tulajdonában lévő Grundigal közös vegyesvállalaton keresztül tevékenykednek.

Miközben a hagyományos termékek piacán drasztikus árcsökkenéssel kell szembenéznie a Philipsnek, a cég olyan alapkutató-sokban vesz részt, mint a HDTV vagy a digitális kompakt kazetta.

Nehéz DECád

\$ Július 1-jétől egyetlen európai szervezetben egyesíti tengeren innen i képviselőit a világ harmadik legnagyobb informatikai cége, a DEC. A brit leányvállalat által tavaly kezdeményezett átalakítástól azt remélik, fellendíti a stagnáló forgalmat és növeli a cég profitját. A földrajzi térségek szerint szervezett menedzsment helyébe őt, az alkalmazások (például pénzügyi feldolgozás, gyártás, távközlés) alapján csoportosított szervezet lép.

„Mostantól fogva – nyilatkozta Geoffrey Shingles, a brit leányvállalat vezetője – végre szakáganként tekinthetjük át üzleti tevé-

kenységünket.” Az átszervezés során egy vezetői réteget megszüntetnek, a vezetést három szintre redukálják. Megmarad ugyan az egyes országok menedzsmentje, de ezentúl elsősorban a szolgáltatásokért és az erőforrásokért – így a személyzeti ügyekért, a jogi, pénzügyi, kommunikációs tevékenységekért – felel.

A DEC, legalábbis a kereskedelmi és a műszaki-tudományos felhasználást tekintve, a világ legnagyobb miniszámítógépgyártója, ám a sokkal olcsóbb személyi számítógépes hálózatok és munkaállomások terjedése érzékenyen érintette a céget az utóbbi időben: a harmadik negyedévben 294 millió dolláros forgalomcsökkenést volt kénytelen elkönyvelni. Az IBM és a Fujitsu után a harmadik helyen álló amerikai nagyvállalat számára Európa igen fontos piac: bevételeinek mintegy fele innen származik.

Az olaszok vigasza

\$ Hasonló hírek érkeztek az Olivetti háza tájáról is: az olasz cég az év első négy hónapjában 4 százalékkal kisebb forgalommal volt kénytelen beérni, mint korábban. Carlo De Benedetti elnök és tulajdonos szerint a tavalyi 387 millió dolláros veszteség elsősorban az átszervezési költségekből ered, s a folyamatot még ebben az évben meg tudják fékezni. Árbevételük ugyan csökkent az év első négy hónapjában, ám a forgalom növekedést mutat – ennek oka az árcsökkenésben keresendő. Míg az Olivetti bevételeinek körülből egyharmadát képező PC-k ára több mint 45 százalékkal csökkent, más termékeik szilárdan tartják a korábbi árszintet.

Benedetti úr szerint a további létszámleépítés (az elmúlt két évben az Olivetti mintegy 25 száza-

lékkal csökkentette alkalmazottainak számát) attól függ, mennyi munkájuk lesz. „A dolgozók számát piaci sikereinkhez igazítjuk” – mondta. Ugyanakkor jelezte: az észak-amerikai országok szabadkereskedelmi egyezménye cégre is hatással lehet, hiszen Mexikóban olcsó munkaerőre épülő üzemei vannak.

Felvétel állj!

\$ Adózás előtti nyereségének jelentős csökkenéséről számolt be az irodai és fényképészeti cikket forgalmazó Gestetner is. Tavaly ezer, idén háromszáz dolgozójától vált meg a cég, így indokoltnak tűnik Basil Sellers elnök optimizmusa: „lejjebb szorítottuk a költségeket, most már csak be kell várunk, amíg a gyümölcsök beérik”. A Gestetner csoport forgalma a kontinensen 9 százalékkal esett vissza, veszteséges kanadai részlegét pedig átszervezik.

A LegRosszabb negyedév

\$ Az első negyedév végén 7 százalékkal kisebb forgalmat és 77 százalékkal alacsonyabb nyereséget volt kénytelen elkönyvelni az ALR, mint egy évvel korábban. James Richardson elnökhelyettes szerint a profitcsökkenést a PC-k árversenye okozta. Első lépésként bejelentette: közel ezer tagból álló dealeri láncának fenntartása mellett az Advanced Logic Research is közvetlen forgalmazói csatornákat nyit, vagyis vevőinek katalógusáron szállítja a kiválasztott PC-eket, „ha viszonteladói nem tudnák teljesíteni a megrendelést”. Elemzők szerint a legnagyobb baj az, hogy az ALR-nek nem sikerült egyedi módon elhatárolnia magát fő vetélytársaitól, az AST-tól és az Everextől.

K. P.

DMV irodatechnika

SHARP, CANON fénymásolók – kellékek
Brother – AEG – OPTIMA írógépek

SZERVIZ – ÉRTÉKESÍTÉS

Telefon: 141-0281, 186-8090
Cím: 1077 Budapest, Wesselényi utca 67.

KEDVEZŐ ÁRAK!

Csak most, amíg a készlet tart!

40 Mbyte-os winchesterek
120 Mbyte-os winchesterek
14" mono monitor
14" VGA 1024 x 786; 0,28 dp.
VGA csatlakozók
101 gombos billentyűzet

17 900 Ft + áfa
33 900 Ft + áfa
8 200 Ft + áfa
26 900 Ft + áfa
3 900 Ft-tól + áfa
2 400 Ft + áfa

EXE Kft.

Üzletünk címe:

1133 Budapest, Esztergomi utca 18.
Tel.: 129-8970, 120-9691; Fax: 141-4636

Ez itt az **ÖN**
névjegyének helye!

Hívja
a **CT-Press** Reklámirodáját!

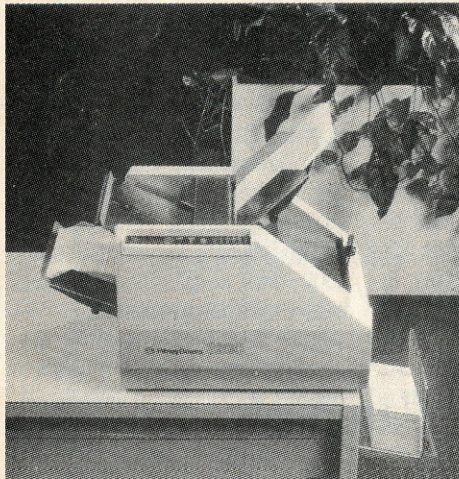
Telefon: 188-4370, 168-4270
Telefax: 168-6266

Bérmentesítés házilag

Júniusban elfogadták az új postatörvényt, megszűnt a díjelőlevezési rendszer. Eltörölték a bérmentesítési díj hóvégi, utólagos elszámolását, azaz a rendelkezési terv hatálybalépésétől (szeptember 1-jétől) a bérmentesítést a felhasználóknak kell megoldaniuk. A bevezetéshez a Posta kedvezményt ígér. Mindehhez korszerű gépekre van szükség. A világ négy legnagyobb gyártójának egyike az amerikai Pitney Bowes cég, amely több mint hetven éve alakult, és az Egyesült Államokban 90 százalékos, Nyugat-Európában pedig 60-70 százalékos piaci részesedést mondhat a magáénak. Világszerte huszoneg, egymással laza kapcsolatban lévő gyárban készülnek gépei és gépsorai, amelyekkel egyaránt megoldható egy kisebb vállalat postázása és egy ország banki ügyeinek „ellátása”.

Tizenhét profilra készít gépeket a Pitney, köztük szerepel az adatfeldolgozás, borítékolás, borítéklemérés, pótdíj meghatározása,

Hajtogató-borítékoló gép napi postázásra

etiketkezés stb. Ezek a gépek-gépsorok a számítógép utáni munkákat látják el, és igen nagy mennyiségű kézi munkát váltanak ki. Teljesítményük minimum hétezer művelet óránként, de önállóan működve ezt az értéket jóval meghaladhatják. A címzőgép például 12 ezer borítékot címez meg, azaz 12 ezerszer 8 sort ír le egy óra alatt, igény szerinti betűtípusból, zajtalanul. Ez a címzési mód a hatékonysága miatt olyan olcsó – kedvezőbb az ára az ablakos borítékénál is –, így viszonylag hamar megtérül a gép ára. Némileg költségesebb az etiketkező módszer, ez naponta öt-hat ezer levél postázásánál gazdaságos, míg az előbb említett címzőgép beszerzése nagy tömegű levelezéshez (napi tíz-húsz ezer levélhez) ajánlott.

A különböző feladatokat ellátó gépekből tetszőleges gépsorok állíthatók össze, így igény esetén teljesen automatizálhatók a postázással kapcsolatos tevékenységek. Tekintsünk például egy irodai alapmodellre! Itt a gépsorba egy kétpéldányos számlabizonylat kerül. Ezt a gép szétszedi, a megfelelő példányt boríték méretűre összehajtogatja, borítékolja, leragasztja, bérmentesíti. Egyéb szolgáltatások is beépíthetők: elektromos mérleg, ha kell, lézerfej, amely minden papírt egy vonalkóddal lát el, majd a kód alapján válogat. Ezek az irodai alapgépek napi 4-8 órán keresztül dolgoznak, ipari változatukat folyamatos, napi 24 órás üzemmódra tervezik. A Pitney Bowes, hogy választékát teljessé tegye, berendezéseihez bútorokat is kínál, amelyekkel egy kisvállalat postázórészlege vagy egy postahivatal teljesen berendezhető.

Legnagyobb keletje, az említett postatörvény következtében, előreláthatólag a kis bérmentesítő gépeknek lesz. Teflon-műanyag borítással készülnek, így nem kopnak. Önkenőek, tehát karbantartást is alig igényelnek.

Számítógéphez csatlakozható bérmentesítőgép

nyelnek. Mindössze 123 ezer forintba kerülnek. Kis kft.-knél, napi 100-150 levél postázása esetén egy év alatt megtérül az áruk, ha a postatörvény előzetes terveiben szerepelő 5 százalékos díjkedvezmény életbe lép. A gépnek egymillió forintos gyűjtője van. Eddig az összegig bérmentesít, és hiteles számlát ad. Két gyűjtőjén nyomon követhető, hogy mennyi pénz áll még rendelkezésre és mennyit használtak már el.

A Pitney Bowes gépek az Adress cégen keresztül rendelhetők meg, amely nemcsak a megrendelést bonyolítja le, hanem szerviz- és karbantartó tevékenységet is vállal. *Somogyi Zoltán*, aki húsz éve javít Pitney gépeket, elmondta, hogy kedvező tapasztalatai miatt az Egyesült Államokban szokásos fél év garancia helyett egy év garanciát kap, aki az Adressnél Pitney gépekre karbantartási szerződést köt. Júliusban az Adress üzletet nyit, ahol a termékek többsége megtekinthető lesz.

Szekeres Zsuzsa

„ADRESS” Szolgáltató és
Kereskedelmi Magánvállalkozás

1162 Budapest, Wesselényi u. 113.

1625 Budapest, Pf. 14

☎ 142-6621

Pitney Bowes

Kis és nagy irodai gépek, címező, bérmentesítő, borítéknyitó-záró, berakó, hajtogató-perforáló, újságcímező és -érkeztető, leporellóvágó, szortírozó, etiketkező, telefaxgépek és más eszközök javítása és beszerzése.

ÁLLANDÓ GÉPBEMUTATÓ BUDAPESTEN

IX. kerület Dési Huber u. 20.

Az ex-telex megújulva visszatér

Az elmúlt év második felében elérte csúcspontját a hazai telex-előfizetők száma: 14 500-an voltak. A világ fejlettebb országaiban már néhány éve tapasztalható csökkenés 1991-ben Magyarországot még nem érintette. Mára azonban mintegy hétszázalékkal csökkent az előfizetők száma.

A tavaly nyár végi tarifaemelés a belföldi hívásoknál két és félszeres, a külföldiek esetén átlagosan 25-30 százalékos volt. S amennyire a külföldi példák láttán a csökkenés előrelátható volt, ugyanúgy számíthatunk az igények stabilizálódására, sőt néhány százalékos növekedésére. Jelen pillanat-

ban – bár az előfizetősám csökkent – országosan mintegy 6-700 a várakozók száma. Ennek oka kizárólag a helyi hálózatok hiánya. A központok kapacitása kielégíti az igényeket, vannak azonban olyan elektromechanikus (TV 55-ös) központok, amelyek már igencsak megértek a cserére.

Központcserére várva

Jelenleg hét elektronikus központ üzemel, Budapesten kettő (Nedix, Siemens), Debrecenben egy (Siemens), Miskolcon, Kaposváron, Szolnokon és Szombathelyen egy-egy (Sagem). A TV 55-ösök cseréjét tervbe vették ugyan, de az ütemezést befolyásolja az előfizetők számának alakulása. Az elektromechanikus központok összes előfizetőjét egy vagy maximum két új elektronikus központra fogják átterhelni.

A telexszolgáltatást az új távközlési törvény életbe lépéséig a Matáv nyújtja, a hálózat üzemeltetését (a vonalkapcsolt adathá-

lózattal és a táviratkezeléssel együtt) a Távközlési és Adatátviteli Igazgatóságban alakult Tel-Ex Kft. végzi. Nagy Lajos ügyvezető igazgató néhány olyan fejlesztésről számolt be, amelyek még vonzóbbá tehetik a szolgáltatást az előfizetők számára, s esetleg olyanokat is becsalagathatnak a telexezők táborába, akik korábban más távközlési módot választot-

tak. Ez év elején helyezték üzembe a Store and Forward (SFU) berendezést, amely üzeneteket közvetít. A Telex Plus szolgáltatást igénybe vevő előfizető beadja a

központba, hogy kinek, mikor és milyen üzenetet szeretne küldeni. A többit az SFU elvégzi. A feladó

visszajelzést kap a továbbításról. A szolgáltatás díjtalan, az előfizető csak a levelezés díját fizeti. A Telex Plus egy speciális fajtája a körözvénytovábbítás, amikor ugyanazt az üzenetet több címzetthez kell elküldeni. Egy csoportba maximum száz előfizető helyezhető, de nincs akadálya több csoport képzésének. A körözvénytovábbításért az összes levelezési díj másfélszeresét számítják fel.

Bérelhető telexbox

Vadonatúj szolgáltatás a Telexbox. A hagyományos postafiókhoz hasonlóan bárki bérelhet Telexboxot, ahova a telexhálózatból helyezhetnek el üzeneteket. A box akár nyilvános telexállomásról is lekérdezhető, így nem csak telex-előfizetők lehetnek fiókberlők. A Telexboxban elhelyezett üzeneteket jelszó védi, azokhoz illetéktelenül hozzáférni nem lehet.

Rövidesen megkezdik működését a telex-fax átmenet, amelynek segítségével a telex-előfizetők üzeneteket továbbíthatnak telefaxállomásokra. Az üzenetközvetítő egység konvertálja a beadott telexet, és a megadott faxszámra továbbítja azt, a küldő pedig nyugtát kap a továbbításról. A telex-fax átmenet fejlesztője a Micronet-

work Kft. Az üzembe helyezés júliusban várható.

S bár nem a telexhez kapcsolódik, a Tel-Ex Kft. új szolgáltatása a hangpostafiók is. A hangpostafiók – Inphone – hangüzeneteket digitális módon tárol. Igénybevételével lényegében egy új távbeszélővonalhoz jut a bérlő. A postafiók használatával elkerülhetők azok a jól ismert kellemetlenségek, amikor a telefon foglaltat jelez, nem jelentkeznek stb. A bérlő postafiókjába – a hívószám ismeretében – bárki bementhet üzenetét. A lekérdezés jelszóhoz kötött. Az üzenet beadásához tone üzemmódú vagy kódolással ellátott hagyományos telefonkészülék szükséges. A szolgáltatás szeptemberig ingyenes, utána 2000 forint körüli összegért bérelhető majd hangpostafiók.

Dallamposta

A Tel-Ex Kft. másik, hasonló elven alapuló szolgáltatása a Dallamposta szolgálat. Az Inphone-nal ellentétben, ez a szolgáltatás nem az üzleti életben, hanem a mindennapok során vehető igénybe.

A Dallamposta a hagyományos táviratszolgálatot zsinésíti. Az üzenet elejére és végére zenérezés kérhető, így romantikusabb, meghittebb vagy érdekesebb lesz az üzenet.

Mallász Judit

24. — 31. 03. 1993

**EURÓPA VÁRJA ÖNT
1993-ban
HANNOVERBEN!**

Európa – a világ legnagyobb belső piacával – különösen az információ- és telekommunikációs technika területén kitűnő üzleti lehetőséget kínál a vállalatok számára, hiszen Hannoverben találkozik Kelet és Nyugat kereslete és kínálata.

CeBIT: az iroda-, információtechnika és telekommunikáció világvására = koncentrált világpiac. Minden évben 50 ország 5000 kiállítója

600 000 látogatót vonz a világ mintegy 100 országából.

1993-ban Önt is várja a világsiker Hannoverben!

Témakörök:
információtechnika, C-technikák, szoftver, hálózatok, telekommunikáció, kutatás és fejlesztés, irodatechnika, bank- és takarékpénztári technikák, pénzügyi szolgáltatások, biztonságtechnika, képzés és továbbképzés.

Jelentkezési határidő: 1992. július 31.

Részletes információ

és jelentkezési lap igényelhető:

'presentex Vásárképviseleti Kft.

Budapest, Vásárközpont,

Alberirsai út 10. B pav., 1. em.

Tel.: 157-4280, 178-0352, fax: 163-2605

CeBIT '93 – kapcsolat a világgal. MINDEN egy helyen!

Vásárképviseleti Kft. Messevertretungs GmbH. Fair Representation Ltd.

Személyhívó Operator

Idén nyáron Magyarországon egyetlen országos lefedésű, nyilvános személyhívó rendszer működik. Üzemeltetője az Operator MMV Személyhívó és Adatátviteli Kft., amelyet a Magyar Műsorszóró Vállalat (MMV) és a francia Telediffusion de France (TDF) alapított ez év január 1-jén. A nyilvános paging szolgáltatást már 1989-ben beindította az MMV. Vajon miért történt a szolgáltatói váltás? Hogyan került a képbe egy külföldi vállalat is? A választ **Binder László**, a kft. kereskedelmi, gazdasági és marketingügyeiért felelős ügyvezető igazgatója fogalmazta meg.

„A vállalkozásban részt vevő két cég műszaki fejlettségi szintje és a hazai szolgáltatásban elfoglalt helye hasonló. Az Operator TDF kisebb területi hatósugárral működik, mint korábban indult nemzetközi, de alacsony szintű szolgáltatást nyújtó, számjegyes és szöveges üzeneteket küldeni képes versenytársai, ám – noha rendszere Franciaországon belül marad – lefedés tekintetében felülmúlja regionális konkurensait.

Az országhatár átlépésének egyik eszköze a magyarországi rendszer egy részének felvásárlása. (Hasonló lépések történtek,

illetve történnek Németországban, Cseh-Szlovákiában, Marokkóban, Tunéziában stb.) Magyarországon is lesznek regionális szolgáltatók, sőt országos rendszerre is ír ki koncessziós pályázatot a minisztérium. Mi nem félünk a konkurenciától, de már most mindent megteszünk a versenyben maradásért. A külföldi partner bevonásával nemzetközi szolgáltatást szeretnénk biztosítani. A jelenleg használt OIRT szabványt megtartjuk, de bevezetjük a CCIR szabványt is, így rendszerünket nem korlátozzák majd az országhatárok.”

Forgalmas órák

Jelenleg Magyarország területének mintegy 72-75 százalékán vehető igénybe a személyhívó szolgáltatás, de a lefedett területek átnyúlnak a szomszédos országokba is. Az Operator Kft.-

nek mintegy hétezer partnere van, a napi hívások száma meghaladja a háromezretet. Üzeneteket lehet beadni a diszpécsereknek (a forgalmas órákban öt-hat operátor is dolgozik) vagy az

automata központnak. Budapesten kívül Miskolcon és Pécsen is működik regionális diszpécserközpont. A vevőkészülékek Nokia gyártmányúak, amelyekből van számjegyes és szöveges

változat. A szolgáltatás igénybe vételének költségei két és fél éve változatlanok, a közeljövőben mérsékelt áremelés várható. A vevőkészülékek ára viszont csökken.

Segít a telex

Az országhatáron való kilépésén túl új szolgáltatásokat is bevezet az Operator Kft. Az újdonságokról a kft. másik ügyvezető igazgatója, **Megyeri Ernő** számolt be.

„Szöveges üzeneteket jelenleg csak diszpécseren keresztül lehet feladni. Noha mi az operátorok közreműködését részesítjük előnyben az automata hívásokkal szemben, mégis lehetőséget szeretnénk biztosítani a kezelő nélküli használatra szöveges üzenetek esetén is. Az automatizáláshoz az alapötletet az adta, hogy Magyarországnak jó, kihasználatlan, olcsón igénybe

vehető telexhálózata van. Telexen lehet majd felhívni az operátort, és beadni az üzenetet. Vevő oldalon semmi sem változik, a feladó oldalán pedig egy dokumentált folyamat zajlik le. Az úgynevezett Operator-Telex szolgáltatás a műszaki előkészítés fázisában van, beindítása 1992 őszén várható.

A Vox-Operator figyelmezteti partnereit, hogy üzenetük van a központi számítógépből. Az Operator-Modem a számítógéppel rendelkezők számára biztosítja a közvetlen üzenetfeladást.”

Hiánypótló szerep

A személyhívás iránt mutatkozó óriási hazai érdeklődés egyik alapvető oka a távközlési infrastruktúra elmaradottsága. Nálunk jelenleg elsősorban hiánypótló szerepet tölt be a személyhívó, de mobilitásából fakadó előnyeinek köszönhetően a nagyon jó telefonellátottságú országokban is jelentős szerephez jut. Az Operator Kft. folyamatosan vizsgálja partnerei visszajelzéseit a szolgáltatással kapcsolatban. A tapasztalatok szerint sok zavart okoz a vevőkészülékek rossz elhelyezése (fémes,

zárt helyre, számítógép mellé stb.). Nemsokára megvásárolható lesz az a gépkocsiba helyezhető adapter is, amely a pager antennáját az autórádió antennájához kapcsolja.

Rövidesen a személyhívó készülékek bérletére is mód nyílik. Egy napra a bérleti díj öt-hatezer forint lesz, de a bérleti idő növekedtével a díj arányosan csökken. Az őszi budapesti Európa Telecom ideje alatt a személyhívók kedvezményes áron bérelhetők majd.

Mallász Judit

Leporelló ár-adat

Nyomdaipari szakemberek meghatározása szerint számítógépes *leporellónak* a gépi kitöltésre és továbbításra alkalmas papírtermék nevezhető.

A listák készítésére, címkék, nyomtatványok kitöltésére használható, a nyomtatókba perforáció segítségével befűzhető és továbbítható, sima vagy előre nyomott részeket is tartalmazó papírtermékekről van szó, amelyek a keresztirányú (és esetenként hosszirányú) normál, illetve mikroperforáció mentén darabokra választhatók szét.

Ide tartoznak a leporellós etikett-címkék is, amelyek, mivel ragasztós felületűek, postai címzéshez, termékek azonosításához stb. alkalmazhatók. Hordozójuk olyan különleges papír alapanyagból

készült, amelyről a címkék a ragasztós felület sérülése nélkül, könnyedén leválaszthatók. A speciális kialakítású etikettes leporellók lézernyomtatásban is használhatók.

Szakad vagy nem szakad?

A leporellókinálat meglepően széles. Nem könnyű olyan ismérveket találni, amelyek iránymutatók lehetnek a felhasználóknak a termékek minőségére vonatkozóan. Mi is csak tippeket adhatunk.

Elsősorban a tapasztalat és a gyártók által esetleg megadott garancia nyújt segítséget a minőségi osztályozásnál. Az egypéldányos és többpéldányos leporellóknál legtöbbször a perforációt kifogásolják a felhasználók, azaz vagy túl könnyen, vagy túl nehezen válik el a perforáció mentén a papír. Érdemes egy-egy doboz leporelló vásárlásával

kipróbálni néhány cég termékét, s így dönten a legkedvezőbb mellett. A mikroperforációval ellátott leporellók (főként az előre nyomott kivitelűek) már jobb minőségűnek bizonyulnak. Akár levélpapírként is használhatók, mivel a lapokat a perforáció mentén szét tépve, illetve a szélső vezető lyukakat eltávolítva a perforáció maradványai szabad szemmel nem vagy alig láthatók. A nyomdák általában vállalják – a standard választékukon kívül – a megrendelő igényeihez szabott kivitelű leporellók elkészítését is.

Hány évig olvasható?

A többpéldányos leporellóknál a második, harmadik stb. példány jó olvashatósága (főleg néhány év eltelte után) az egyik fő kritérium. Ezek kétféle – behúzott indigós, illetve vegyindigós – kivitelben készülnek, az első az olcsóbb, az utóbbi a drágább változat. A vegyindigós

változatnál a tisztább másolatok érdekében az „adó” papíroldalban mikroméretű kapszulaként viselkedő tartálykákban van a „tinta”, amelyek nyomás hatására „kipukkadnak” és tartalmuk a „vevő” papírfelületre ürítődik. A hazai gyártmányú leporellók is általában kül-

földi alapanyagból készülnek, kivéve a Szolnoki Papírgyár kétpéldányos leporellóját. Az importból származó többpéldányos leporellók mind két évnél hosszabb garanciával rendelkeznek, a Rezon Trade Kft. pedig 25 év garanciát ad az általa forgalmazottakra. (Az APEH-vizsgálatokhoz 5 évig kell megőrizni a vállalatoknál felgyűlemlített iratokat, a pénzforgalom

igazolására szolgáló nyomtatványokat.)

A sima leporellók közül mindegyiknél a 240 mm × 12 hüvelykes, illetve a 382 mm × 12 hüvelykes egy-, két-, hárompéldányosok a legkeresettebbek.

Az előnyomott leporellók általában ügyviteli nyomtatványok, köztük a számlák a legkeresettebbek. Ezek nagy részét a kisvállalkozók és az állami vállalatok egyaránt használják, így egyfajta nyomtatványból többféle kivitel is kapható, mind példányszám, mind méret szerint.

Hétszer a Földet?

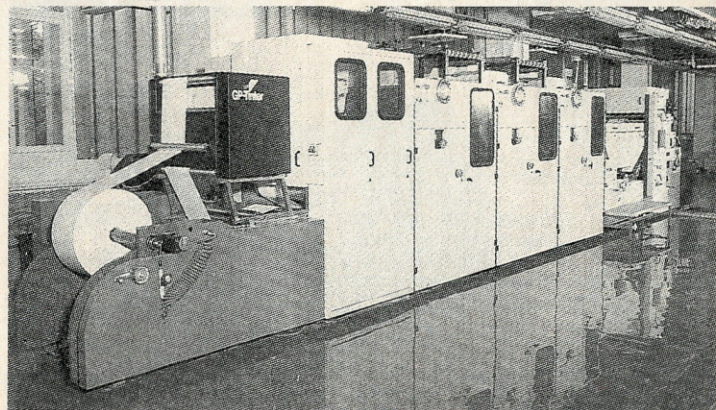
Kíváncsiak voltunk arra is, mennyi leporellót gyártanak évente. A Pátria Nyomda szolgáltatotta a legpontosabb adatot: 1991-ben 3029 tonna leporellót készítettek, ebből 74 százalék sima (nagyreszt 240 mm széles, 12 hüvelyk hosszú), 20 százalék előre nyomott (elsősorban ügyviteli) és 6 százalék egyedi igény szerint készített leporelló volt. A SZÜV Leporelló Nyomda az éves mennyiség meghatározásának sajátos módját választotta: évente annyi leporellót állít elő, amennyivel hétszer körül lehetne tekerni a Földet. A PV Szolnoki Papírgyártól nem kaptunk az előállított mennyiségre vonatkozó adatot.

A leporellókat és etiketteket megerősített dobozba csomagolva, nagybani kiszállításnál raklapon, fóliával burkolva forgalmazzák. A dobozokon feltüntetik, hány ívet, illetve (többpéldányos leporellók esetében) garnitúrát tartalmaznak. Amennyiben ez hiányzik, meg kell kérdezni az eladót. A táblá-

zatban szereplő árak leporellók esetében 1000 ívre/garnitúrára vonatkoznak, áfát nem tartalmaznak. Ha ettől eltértünk, azt külön feltüntettük. Egy doboznál kevesebb papír vásárlására is van mód néhány forgalmazónál, de mivel a termékek korlátlan ideig tárolhatók, nem biztos, hogy kifizetődő ez a vásárlási mód. A budapesti telephelyű cégek a fővárosban majd minden esetben ingyen szállítják ki a megvásárolt termékeket, de csak a Pátria Nyomda jelezte, hogy a „törzsvásárlók” számára, illetve nagy értékű vásárlás esetén mind a nyomdából, mind boltjaikból vidékre is ingyenes a szállítás.

A táblázatunkból kimaradt gyártóktól elnézést kérünk, ha jelentkeznek, később az ő termékeiket is bemutatjuk. Összeállításunkat következő számunkban a számítógépes nyomtatásra alkalmas etikettek és az ügyviteli nyomtatványok piaci áttekintésével folytatjuk.

Összeállította : Fekete Gizella

A SZÜV Leporelló Nyomda nyomógépe

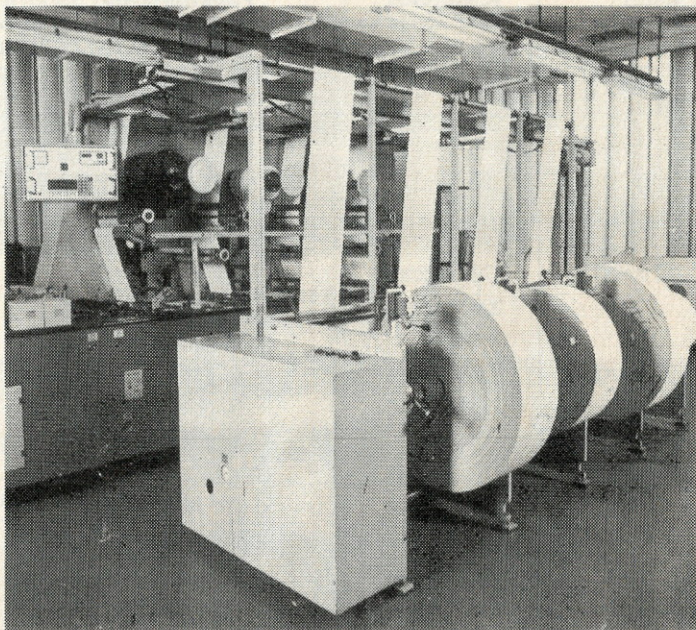

Különcök kedvére

Átlagostól eltérő kivitelű leporellókat is készít a megrendelő kívánságára a SZÜV Leporelló Nyomda. Vállalják a 158 mm és 442 mm közötti szélességű leporellók 1, 2, 3, 4 és 6 hüvelykenkénti (normál és mikro) keresztperforálását, valamint tetszés szerinti helyeken történő hosszperforálását. Az árakat ilyenkor a megrendelt példányszámon

Az adminisztrációval kapcsolatos gépies tevékenységet könnyítik meg az iratfűzőkhöz szükséges helyeken lyukasztott leporellók, amelyek szintén egyedi kívánság alapján készülnek a nyomdában (ilyenek például az Amway számlanyomtatványai). Többszínű (maximum 6), egy- és többpéldányos nyomtatott leporellók, így többszínű számlanyomtatványok előállítására is van mód. Cégek számára nevesített leporellók elkészítését a SZÜV és a Pátria Nyomda egyaránt vállalja, akár a cégemléma színeinek felhasználásával is.

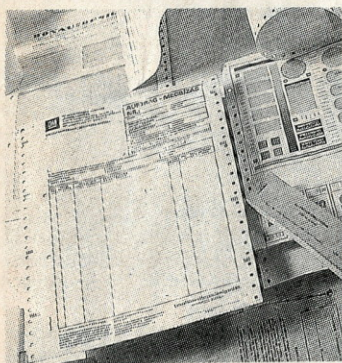
Importált leporellókból – az átlagostól eltérő kivitelűek közül

Bielomatik Jumbo

is – a Rezon Trade Kft. kínálja a legnagyobb választékot. A pasztellszínű, akár levélpapírnak is használható (mikroperforációval ellátott) leporellók éppúgy kaphatóak, mint a feltűnő neon-

színű termékek, melyekből a csak oldalperforációs (leporellótekercs) kivitel ideális reklámhordozó; kétféle hosszúságban és négy színben áll a felhasználók rendelkezésére.

külül az elvégzendő műveletek száma határozza meg. Színes nyomtatású leporellók is igényelhetők, maximum négy színnel. Például az előfizetőkhoz kerülő új telefonszámlákat, finomperforációval ellátott leporellós kivitelben, a SZÜV Leporelló Nyomda készíti.

A Rezon Trade Kft. által forgalmazott különleges leporellók

Megnevezés	Méret	Kiszérelés	Ár*	Megjegyzés
Neonszínű leporelló	240 mm x 305 mm	5 x 20 ív	1122	piros, zöld, sárga, narancs, rózsaszín
		250 ív	2444	azonos színből (piros/zöld/sárga/narancs/rózsaszín)
Neonszínű leporellótekercs	240 mm x 13,7 m	1 tekercs	738	piros, zöld, sárga, narancs, rózsaszín, fehér
		1 tekercs	1122	piros, zöld, sárga, narancs, rózsaszín, fehér

Megrendeléseket minimum 25 000 forintos tételre vesznek fel.

* Forint; a Kiszérelés rovatban feltüntetett mennyiségre vonatkoztatva

NYUGAT-EURÓPAI MINŐSÉG MAGYAR ÁRAKON!

REZON®
Trade

1136 Budapest, Pannónia u. 21.
Telefon/fax: 132-4572

- számítógépes etikettek nagy választékban
- etikettek tintasugaras és lézernyomtatókhoz, fénymásolókhöz, A/4 méretben, 1–56 felosztásban
- leporellók minden méretben és példányszámban, raktárról

**Egész Budapest területén
ingyenes házhoz szállítás!**

Méret	Kiszerezés	Papírmínőség	Ár (forint/1000 ív vagy garnitúra)	Forgalmazó
Egypéldányos				
158 mm×12"	1700 ív/doboz	60 g/m ² Ensoform ⁴	570 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt. (166-9150, 166-9156) Nyomtatvány-és Irodai Eszközellátó Kft. (183-1770, 251-4222/177 m.)
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	500 ^{27, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál nyomtatópapír	560 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház (132-3128) ²⁴ SZÜV Leporellő Nyomda Kereskedelmi Osztály (183-3794), Leporellő Üzlet (183-6728)
	n. a.	60 g/m ² normál	491 ^{28, 33}	
210 mm×12"	1700 ív/doboz	60 g/m ² Ensoform ⁴	610 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt. Nyomtatvány-és Irodai Eszközellátó SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	610 ^{27, 33}	
	n. a.	60 g/m ² normál	614 ^{28, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ Nyomtatvány-és Irodai Eszközellátó SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	560 ^{25, 26, 33}	
220 mm×12"	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	620 ^{27, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ Nyomtatvány-és Irodai Eszközellátó SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	n. a.	60 g/m ² normál	614 ^{28, 33}	
240 mm×12"	1700 ív/doboz	Computerprint 60 g/m ²	644 ¹³	El-Tech Bt (166-9972) ¹² Europapier Hungaria Kft. (118-3133) Multimex Kereskedelmi Rt. Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó Papírfeldolgozó Kiszövetkezet (142-0733) Papírshop Bt (129-0229) Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ PC Pince Kft. (132-7751, 153-3811) PV Szolnoki Papírgyára (56/33-311) Pyron Kft. (160-9509) SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet Rezon Trade Kft. (132-4572) Módusz Vevőszolgálati Iroda (114-0546) Nyomtatvány-és Irodai Eszközellátó Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	2000 ív/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost ⁴	530 ¹⁵ /573 ¹⁶ /680 ¹⁷	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² Ensoform ⁴	640 ^{1, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	650 ^{27, 33}	
	n. a.	60 g/m ² , famentes	840 ¹⁴	
	n. a.	Dresel gyártmány	1000	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	590 ^{25, 26, 33}	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² normál	812 ^{30, 33}	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² Computerprint ⁸	494 ^{7, 11}	
	n. a.	n. a.	735	
	n. a.	60 g/m ² normál	642 ²⁸ /584 ^{29, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	660 ^{5, 4, 33}	
	n. a.	60 g/m ² normál	766 ³²	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	700 ^{27, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	720 ^{25, 26, 33}	
n. a.	60 g/m ² normál	693 ^{28, 33}		
262 mm×12"	1700 ív/doboz	60 g/m ² Ensoform ⁴	670 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt. Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó Papírfeldolgozó Kiszövetkezet SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	700 ^{27, 33}	
	n. a.	60 g/m ² famentes	1100 ¹⁴	
	n. a.	60 g/m ² normál	725 ^{28, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	880 ^{25, 26, 33}	
322 mm×12"	n. a.	60 g/m ² normál	859 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
350 mm×12"	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	860 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
352 mm×12"	1700 ív/doboz	60 g/m ² Ensoform	920 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
375 mm×12 ⁶	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	940 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
382 mm×12"	1700 ív/doboz	Computerprint 60 g/m ²	1024 ¹³	El-Tech Bt ¹² Europapier Hungaria Kft. Multimex Kereskedelmi Rt. Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó Papírfeldolgozó Kiszövetkezet Papírshop Bt Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴ PC Pince Kft. PC Pince Kft. PC Pince Kft. PV Szolnoki Papírgyára Pyron Kft. Rezon Trade Kft. SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	2000 ív/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost ⁴	882 ¹⁸ /959 ¹⁹ /1139 ¹⁷	
	1700 ív/doboz	Ensoform 60 g/m ²	960 ^{1, 33}	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	1000 ^{27, 33}	
	n. a.	60 g/m ² normál	1300 ¹⁴	
	n. a.	Dresel gyártmány	1500	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	960 ^{25, 26, 33}	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² normál	1294 ^{30, 33}	
	2000 ív/doboz	zebracsikos	800 ^{30, 33}	
	2000 ív/doboz	újrafelhasznált papír ⁴	800 ^{30, 33}	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² Computerprint ⁸	787 ^{7, 11}	
	2000 ív/doboz	n. a.	1092	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	990 ^{5, 4, 33}	
	n. a.	60 g/m ² normál	998 ²⁸ /907 ^{29, 33}	
	412 mm×12"	1700 ív/doboz	Computerprint 60 g/m ²	
n. a.		60 g/m ² normál	1161 ³²	
1700 ív/doboz		60 g/m ² Ensoform ⁴	1040 ^{1, 33}	
2000 ív/doboz		60 g/m ² normál	1050 ^{27, 33}	

Méret	Kiszerezés	Papírmínőség	Ár (forint/1000 ív vagy garnitúra)	Forgalmazó	
412 mm×12"	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	1040 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴	
	1500 ív/doboz	60 g/m ² normál	1066 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	2000 ív/doboz	újrafelhasznált papír	900 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	1700 ív/doboz	60 g/m ² Computerprint ⁸	900 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára	
	2000 ív/doboz n. a.	60 g/m ² normál 60 g/m ² normál	1060 ^{5, 4, 33} 1050 ^{28, 33}	Rezon Trade Kft. SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
442 mm×12"	1700 ív/doboz	Computerprint 60 g/m ²	1316 ¹³	El-Tech Bt ¹²	
	1700 ív/doboz n. a.	60 g/m ² Ensoform ⁴ 60 g/m ² normál	1120 ^{1, 33} 1050 ^{27, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt. Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó	
	2000 ív/doboz	60 g/m ² normál	1600 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴	
	1500 ív/doboz	zebracsíkos	800 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	1700 ív/doboz n. a.	60 g/m ² Computerprint ⁸ 60 g/m ² normál	1012 ^{7, 11} 1101 ^{28, 33}	PV Szolnoki Papírgyára SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	Kétpéldányos				
	158 mm×12"	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	2032 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
1000 gn/doboz		vegykezelt	1920 ^{27, 33}	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó	
1000 gn/doboz n. a.		vegykezelt önátíró vegypapír	2000 ^{25, 26, 33} 1919 ^{28, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴ SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
210 mm×12"	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	2384 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	
220 mm×12"	1000 gn/doboz	vegykezelt	2400 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴	
	1000 gn/doboz	behúzott indigós	1720 ^{27, 33}	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó	
	1000 gn/doboz n. a.	vegykezelt vegykezelt	2430 ^{27, 33} 2400 ¹⁴	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó Papírfeldolgozó Kiszövetkezet	
	n. a.	behúzott indigós	1637 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	n. a.	önátíró vegypapír	2429 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
240 mm×12"	750 gn/doboz	Tiszapapír-Lux papír ⁹	2408 ¹³	El-Tech Bt ¹²	
	1000 gn/doboz n. a.	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként 53-55 g/m ² fehér önátíró papír ⁴ vegykezelt	2140 ²⁰ /2328 ²¹ /2764 ¹⁷ 2730 ³²	Europapier Hungaria Kft. Módusz Vevőszolgálati Iroda	
	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt	2600 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	
	1000 gn/doboz n. a.	vegykezelt vegykezelt	2590 ^{27, 33} 2550 ¹⁴	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó Papírfeldolgozó Kiszövetkezet	
	1000 gn/doboz	vegykezelt	2480 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴	
	750 gn/doboz	n. a.	2933 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	750 gn/doboz	Tiszakopír-Lux papír ⁹	2038 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyár	
	1000 gn/doboz	n. a.	3045	Pyron Kft.	
	1000 gn/doboz n. a.	vegyindigós behúzott indigós	2680 ^{5, 4, 33} 1719 ²⁸ /1562 ^{29, 33}	Rezon Trade Kft. SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	n. a.	önátíró vegypapír	2688 ²⁸ /2329 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	250 mm×12"	n. a.	n. a.	3061 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
		1000 gn/doboz	vegykezelt	2720 ^{27, 33}	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó
		1000 gn/doboz n. a.	vegykezelt behúzott indigós	3000 ^{25, 26, 33} 1827 ^{28, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴ SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
		n. a.	önátíró vegypapír	2761 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
262 mm×12"		900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	2740 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	1000 gn/doboz n. a.	vegykezelt önátíró vegypapír	2910 ^{27, 33} 2904 ^{28, 33}	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	320 mm×12"	vegykezelt	3600 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kisáruház ²⁴	
322 mm×12"	1000 gn/doboz n. a.	vegykezelt önátíró vegypapír	3450 ^{27, 33} 3446 ^{28, 33}	Nyomatvány- és Irodai Eszközellátó SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
352 mm×12"	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	3645 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	

Méret	Kiszerezés	Papírmínőség	Ár (forint/1000 ív vagy garnitúra)	Forgalmazó
375 mm× ×305 mm ⁶	1000 gn/doboz	vegyindigós	3660 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
382 mm×12"	750 gn/doboz	Tizsakopír-Lux ⁹	3056 ¹³	El-Tech Bt ¹²
	1000 gn/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként pedig 53-55 g/m ² fehér önátíró papír ⁴	3172 ²² /3452 ²³ /4097 ¹⁷	Europapier Hungaria Kft.
	n. a.	vegykezelt	4272 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	3950 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	1000 gn/doboz	behúzott indigós	2620 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	1000 gn/doboz	vegykezelt	4030 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	n. a.	vegykezelt	4020 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	1000 gn/doboz	behúzott indigós	2880 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	1000 gn/doboz	vegykezelt	3760 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	750 gn/doboz	vegykezelt	3733 ^{30, 33}	PC Pince Kft.
	1000 gn/doboz	újrafelhasznált papír ⁴	2600 ^{30, 33}	PC Pince Kft.
	750 gn/doboz	Tizsapapír-Lux papír ⁹	3043 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
	1000 gn/doboz	n. a.	4871	Pyron Kft.
	1000 gn/doboz	vegyindigós	3800 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
	n. a.	behúzott indigós	2620 ²³ /2381 ^{29, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
n. a.	önátíró vegypapír	4034 ²⁸ /3630 ^{29, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet	
412 mm×12"	750 gn/doboz	Tizsakopír-Lux papír ⁹	3316 ¹³	El-Tech ¹²
	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	4200 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	1000 gn/doboz	vegykezelt	4300 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	n. a.	vegykezelt	4290 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	1000 gn/doboz	vegykezelt	3920 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	1000 gn/doboz	újrafelhasznált papír ⁴	3600 ^{30, 33}	PC Pince Kft.
	750 gn/doboz	Tizsakopír-Lux papír ⁹	3279 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
	1000 gn/doboz	n. a.	3900 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade
	n. a.	önátíró vegypapír	4301 ^{28, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
442 mm×12"	750 gn/doboz	Tizsakopír-Lux papír ⁹	3640 ¹³	El-Tech Bt ¹²
	900 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	4580 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	1000 gn/doboz	behúzott indigós	3010 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	1000 gn/doboz	vegykezelt	4650 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	1000 gn/doboz	behúzott indigós	3600 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	1000 gn/doboz	vegykezelt	4400 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	750 gn/doboz	Tizsakopír-Lux papír ⁹	3518 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
	n. a.	behúzott indigós	3012 ^{28, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
	n. a.	önátíró vegypapír	4654 ^{28, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
	Hárompéldányos			
138 mm×12"	750 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	3058 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	800 gn/doboz	vegykezelt	3190 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	600-800 gn/doboz	vegykezelt	3600 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
n. a.	önátíró vegypapír	3194 ^{28, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet	
210 mm×12"	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	4025 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
220 mm×12"	600-800 gn/doboz	vegykezelt	4800 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	n. a.	n. a.	4896 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
221 mm×12"	300 gn/doboz	vegykezelt	4080 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	n. a.	vegykezelt	4050 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	n. a.	önátíró vegypapír	4080 ^{28, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
240 mm×12"	500 gn/doboz	Stóra Feldmüher	3836 ¹³	El-Tech Bt ¹²

Méret	Kiszereelés	Papírminőség	Ár (forint/1000 iv vagy garnitúra)	Forgalmazó	
240 mm×12"	750 gn/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként pedig 53-55 g/m ² fehér önátíró papír	3548 ²⁰ /3861 ²¹ /4583 ¹⁷	Europapier Hungaria Kft.	
	n. a.	vegykezelt	4350 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda	
	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	4360 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	
	800 gn/doboz	behűzött indigós	2810 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	800 gn/doboz	vegykezelt	4350 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	n. a.	vegykezelt	4320 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet	
	600-800 gn/doboz	vegykezelt	4240 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
	600 gn/doboz	újrafelhasznált papír ⁴	4000 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	500 gn/doboz	vegykezelt	5000 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	3241 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára	
	800 gn/doboz	n. a.	4900	Pyron Kft.	
	700 gn/doboz	vegyindigós	4200 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.	
	n. a.	behűzött indigós	2812 ²⁸ /2555 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	n. a.	önátíró vegypapír	4350 ²⁸ /3915 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
250 mm×12"	n. a.	n. a.	5628 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda	
	600-800 gn/doboz	vegykezelt	5200 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
262 mm×12"	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	4600 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	
	800 gn/doboz	vegykezelt	4920 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	n. a.	önátíró vegypapír	4920 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
320 mm×12"	600-800 gn/doboz	vegykezelt	6400 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
322 mm×12"	800 gn/doboz	vegykezelt	5800 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	n. a.	önátíró vegypapír	5799 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
352 mm×12"	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	6200	Multimex Kereskedelmi Rt.	
375 mm× ×305 mm ⁶	700 gn/doboz	vegyindigós	6100 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.	
382 mm×12"	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	5072 ¹³	EI-Tech Bt ¹²	
	750 gn/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként pedig 53-55 g/m ² fehér önátíró papír	5054 ²² /5499 ²³ /6528 ¹⁷	Europapier Hungaria Kft.	
	n. a.	vegykezelt	6800 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda	
	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	6650 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.	
	800 gn/doboz	behűzött indigós	4300 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	800 gn/doboz	vegykezelt	5800 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó	
	n. a.	vegykezelt	6650 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet	
	600-800 iv/doboz	behűzött indigós	5600 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
	600-800 iv/doboz	vegykezelt	6480 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
	750 gn/doboz	újrafelhasznált	4533 ^{30, 33}	PC Pince Kft.	
	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	4690 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára	
	800 gn/doboz	n. a.	6900	Pyron Kft.	
	700 gn/doboz	vegyindigós	6600 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.	
	n. a.	behűzött indigós	4303 ²⁸ /3911 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	n. a.	önátíró vegypapír	6791 ²⁸ /6112 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	
	412 mm×12"	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	5784 ¹³	EI-Tech Bt ¹²
		n. a.	vegykezelt	4919 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
		800 gn/doboz	vegykezelt	7280 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
		600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	7170 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
		n. a.	vegykezelt	7200 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
600-800 gn/doboz		behűzött indigós	6000 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
600-800 gn/doboz		vegykezelt	7600 ^{25, 26, 33}	Pátria Grafikai és Számítástechnikai Kisáruháza ²⁴	
750 gn/doboz		újrafelhasznált ⁴	5600 ^{30, 33}	PC Pince	
500 gn/doboz		Stóra Feldmühle ¹⁰	5056 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára	
700 gn/doboz		vegyindigós	7200 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.	
n. a.		önátíró vegypapír	7280 ^{28, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet	

Méret	Kiszerezés	Papírmínőség	Ár (forint/1000 iv vagy garnitúra)	Forgalmazó
442 mm×12"	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	5980	El-Tech Bt ^{12, 13}
	600 gn/doboz	Zanders 54 g/m ² , CFB 50 g/m ² , CF 51 g/m ² , vegykezelt ⁴	7700 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	800 gn/doboz	vegyindigós	7520 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	600-800 gn/doboz	behúzott indigós	6600 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	600-800 gn/doboz	vegykezelt	8600 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	500 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	5425 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
Négy példányos				
210 mm×12"	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	5440 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
220 mm×12"	500 gn/doboz	vegykezelt	6400 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
221 mm×12"	n. a.	vegykezelt	6754 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
	n. a.	vegykezelt	5590 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	n. a.	vegykezelt	5540 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
240 mm×12"	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	5456 ¹³	El-Tech Bt ¹²
	500 gn/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként pedig 53-55 g/m ² fehér önátíró papír ⁴	5107 ²⁰ /5557 ²¹ /6597 ¹⁷	Europapier Hungaria Kft.
	n. a.	vegykezelt	5950 ³²	Módusz Vevőszolgálati Iroda
	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	6160 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	500 gn/doboz	behúzott indigós	3786 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	500 gn/doboz	vegykezelt	5960 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	500 gn/doboz	vegykezelt	6160 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	n. a.	behúzott indigós	3786 ²⁸ /3440 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	n. a.	önátíró vegypapír	5960 ²⁸ /5324 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Leporellő Üzlet
	n. a.	vegykezelt	5900 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	500 gn/doboz	vegykezelt	5760 ^{30, 33}	PC Pince Kft.
	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	4620 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
600 gn/doboz	vegyindigós	5900 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.	
262 mm×12"	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	6470 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
320 mm×12"	500 gn/doboz	vegykezelt	8800 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
352 mm×12"	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	8624 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
375 mm× ×305 mm ⁶	600 gn/doboz	vegyindigós	9100 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
382 mm×12"	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	7212 ¹³	El-Tech Bt ¹²
	500 gn/doboz	behúzott indigós	5929 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	500 gn/doboz	vegykezelt	9430 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	500 gn/doboz	60 g/m ² fehér Hartpost, vegykezelt rétegenként pedig 53-55 g/m ² fehér önátíró papír ⁴	7150 ²² /7780 ²³ /9236 ¹⁷	Europapier Hungaria Kft.
	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	9360 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	n. a.	vegykezelt	9350 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	500 gn/doboz	behúzott indigós	8000 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	500 gn/doboz	vegykezelt	9200 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	600 gn/doboz	vegykezelt	8000 ^{30, 33}	PC Pince
	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	6650 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyára
	600 gn/doboz	vegyindigós	9200 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
	n. a.	behúzott indigós	5929 ²⁸ /5388 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Laporellő Üzlet
n. a.	önátíró vegypapír	9424 ²⁸ /8481 ^{29, 33}	SZÜV Leporellő Nyomda, Laporellő Üzlet	
412 mm×12"	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	8224 ¹³	El-Tech Bt ¹²
	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegykezelt ⁴	10 080 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	500 gn/doboz	vegykezelt	10 130 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	n. a.	vegykezelt	10 000 ¹⁴	Papírfeldolgozó Kisszövetkezet
	500 gn/doboz	behúzott indigós	8000 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴

Méret	Kiszerezés	Papírminőség	Ár (forint/1000 iv vagy garnitúra)	Forgalmazó
412 mm×12"	500 gn/doboz	vegykezelt	10 000 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	600 gn/doboz	vegykezelt	6666 ^{30, 33}	PC Pince Kft.
	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	7187 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyár
	600 gn/doboz n. a.	vegýindígós önátírós vegypapír	9800 ^{5, 4, 33} 10 125 ^{28, 33}	Rezon Trade Kft. SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
442 mm×12"	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	8484 ¹³	El-Tech Bt ^{12, 13}
	450 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	10 840 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	450 gn/doboz	vegykezelt	11 000 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	375 gn/doboz	Stóra Feldmühle ¹⁰	7711 ^{7, 11}	PV Szolnoki Papírgyár
Ötpéldányos				
210 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	6952 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
240 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	7612 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	450 gn/doboz	vegykezelt	7600 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	450 gn/doboz	vegykezelt	9000 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴
	500 gn/doboz n. a.	vegýindígós önátírós vegypapír	8300 ^{5, 4, 33} 7600 ²⁸ /6840 ^{29, 33}	Rezon Trade Kft. SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
262 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	8340 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
352 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	11 120 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
375 mm× ×305 mm ⁶	500 gn/doboz	vegýindígós	11 500 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
382 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	12 080 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	450 gn/doboz	vegykezelt	12 050 ^{27, 33}	Nyomtatvány- és Irodai Eszközellátó
	500 gn/doboz	vegýindígós	12 000 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
	n. a.	önátírós vegypapír	12 042 ²⁸ /10 838 ^{29, 33}	SZÜV Leporelló Nyomda, Leporelló Üzlet
412 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	13 000 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
	500 gn/doboz	vegýindígós	12 600 ^{5, 4, 33}	Rezon Trade Kft.
442 mm×12"	360 gn/doboz	Zanders CB 54 g/m ² , CF 51 g/m ² , CFB 50 g/m ² , vegýkezelt ⁴	13 960 ^{1, 33}	Multimex Kereskedelmi Rt.
Hatpéldányos				
240 mm×12"	450 gn/doboz	vegykezelt	10 600 ^{25, 26, 33}	Pátia Grafikai és Számítástechnikai Kísáruház ²⁴

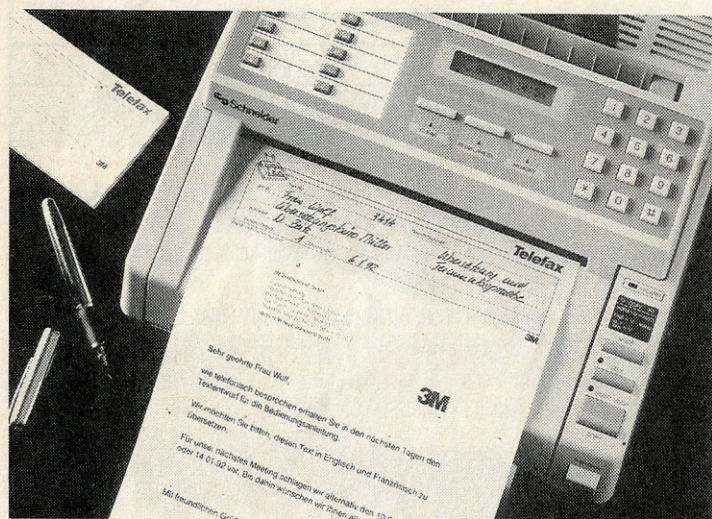
Jelmagyarázat:

- gn – Garnitúra.
n. a. – Nincs adat.
1 – Nagykereskedelmi ár.
2 – 2×1000 gn.
3 – 4×1000 gn.
4 – Importárú.
5 – Nagykereskedelmi ár, papírfajtánként 1 raklapnál (50 doboz) nagyobb mennyiségű vásárlásnál érvényes.
6 – Nyugat-európai standard méret, helyettesíti a 382 mm×305 mm-es méretet.
7 – Termelői ár (minimális rendelés egy- és kétpéldányos leprellóknál 100 doboz, három- és négyépldányos leprellóknál 50 doboz (a szállítási költséget a megrendelő viseli).
8 – Finn alapanyagból.
9 – Saját előállítású vegyi önátírós papír.
10 – A PV Szolnoki Papírgyára három- és négyépldányos leprellói német vegyi önátírós papírból készülnek.
11 – Kézpénzfizetés esetén minden termékénél 4 százalék kedvezmény.
12 – A PV Szolnoki Papírgyára termékeit forgalmazza.
13 – 50 000 forint feletti vásárlásnál 2,5 százalék kedvezmény vagy díjtalan házhoz szállítás Budapesten; 100 000 forint feletti vásárlás esetén 5 százalék kedvezmény vagy díjtalan házhoz szállítás Budapesten.
14 – Termelői ár.
15 – Komplet raklap (60 doboz) vásárlása esetén.
16 – 1/2 raklap (30 doboz) vásárlása esetén.
17 – 1 doboz vásárlása esetén.
18 – Komplet raklap (42 doboz) vásárlása esetén.
19 – 1/2 raklap (21 doboz) vásárlása esetén.
20 – Komplet raklap (40 doboz) vásárlása esetén.
21 – 1/2 raklap (20 doboz) vásárlása esetén.
22 – Komplet raklap (30 doboz) vásárlása esetén.
23 – 1/2 raklap (15 doboz) vásárlása esetén.
24 – További üzletek: Pátia Számítástechnikai Szaküzlet (129-9089), Pátia Discont (188-6552); Pátia Számítástechnikai Szaküzlet, Győr (96/24-790); Pátia Nyomtatvány és Papírírószer Szaküzlet, Miskolc (46/359-066).
25 – Kiskereskedelmi ár.
26 – Vízonteladónak és kézpénzfizetés esetén kedvezmény.
27 – Vízonteladónak és nagy tételű vásárlás esetén 10 százalék kedvezmény.
28 – Üzleti ár.
29 – Vízonteladói, illetve éves keretszerződés esetén érvényes ár.
30 – Vízonteladónak 10 százalék kedvezmény.
31 – Finn import.
32 – Nagy értékű vásárlás esetén 5-10 százalék kedvezmény.
33 – Budapest területén ingyenes házhoz szállítás.

Unixos Samsung telefax

Irodaautomatizálási célokra készült Unix programot mutatott be a Samsung Software America. A Replix fax, elektronikus posta és beszédkapcsolat egyesítésére képes. Számos Unix-alapú gépen, köztük Sun Sparcstationon, Sun 3 munkaállomásokon, IBM

RS/6000-eseken, s persze a Samsung saját i860-as gépén fut. Az ügyfél/kiszolgáló csomag kezelését grafikus felhasználói felület segíti. A kiszolgáló rész kezeli a be- és kimenő faxokat, míg az üzenetek az ügyfél részben tekinthetők meg. Postscript, sőt

ASCII formátumból szintén küldhetők üzenetek. Rövidesen bemutatják a szoftver Windows változatát is, amelyet az év végéig Data General-, DEC- és NCR-kompatibilis, Univel, Solaris és Unix SVR4 verziók követnek. A programot – a többi Unix-alkalmazástól eltérően – VAR-okon, viszonteladók, rendszerintegrátorokon és OEM-eken keresztül forgalmazza a Samsung Software.

SSA, telefon: (800) 899-7724

Faxos fecni

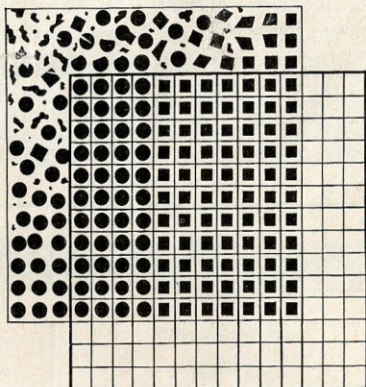
Hogyan takarékoskodjunk a faxátvitel idejével, no meg a papírral? Nem kell teljes előlapot illesztenünk az üzenet elé: bevezetőül kitűnően megteszi a 3M keskeny öntapadó címkéje is

Cs. Gy.

Automatizált iroda

A Népjelölti Minisztérium fontos lépést tesz a papír nélküli iroda megteremtésére: hardverként a Digital Decsystem 5500-as számítógépet, míg szoftverként az angol Qadatron cég Q-Office nevű irodaautomatizálási rendszerét helyezik üzembe mintegy 20 millió forint értékben. A Q-Office magyarországi kizárólagos forgalmazója az Isys Kft. A projekt kulcsrakész megvalósítására a Digital Magyarország kötött fővállalkozási szerződést a Népjelölti Minisztériummal. Az Isys Kft. vállalta a Q-Office alkalmazási program Ultrixra telepítését és a kísérő szolgáltatásokat. A Digital Magyarország végezte a rendszerintegrálást, a helyszíni telepítést, a hálózat kiépítését, az egyes munkahelyek kialakítását és szállította az összes rendszereseményt.

VÍRUS- VÉDELEM TISZTA FORRÁSBÓL

Számítógépek vírustalanítása
Adatvédelmi rendszerek kiépítése

TERMÉKAJÁNLATOK

Vírusdetektáló és tisztító programok
(VIRUSCAN VSHIELD CLEAN-UP
NETSCAN VCOPY SENTRY)

Világhírű víruskatalógus (VSUM)

Hardware vírusvédő kártya (Thunder BYTE)

**SZOLGÁLTATÓ
ÉS TANÁCSADÓ KFT.**

McAfee Associates magyarországi képviselője

H-1213 BUDAPEST, Szentmiklósi út 18.
Tel./fax: (36-1) 276-5714; tel.: (36-1) 276-0864

MULTICONT
KONTÉNERES SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI KFT.
MULTIMODAL CONTAINER SERVICE LTD.
MULTIMODAL CONTAINER SERVICE GmbH

Címünk: 1123 Budapest,
XII. Táltos u.15/B.

Telefon: 202-5584
175-3771
175-4574
202-5586

Telex: 202-794
222-258

Telefax: 202-0852

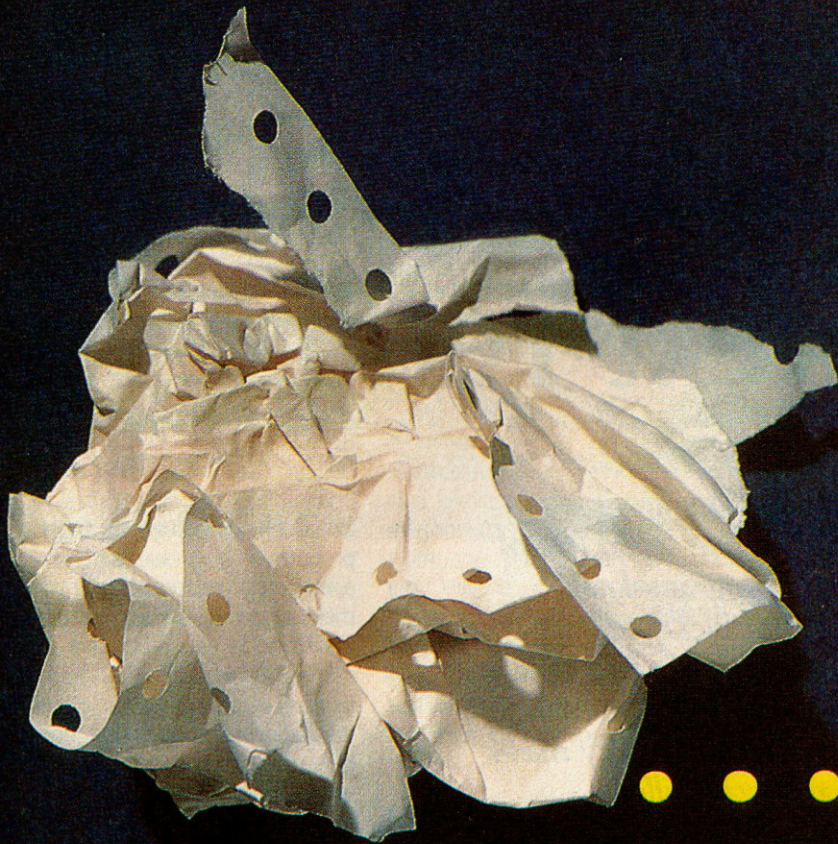
Vállaljuk: Komplettn és gyűjtő konténerek fuvarozását a világ valamennyi országának bármely rendeltetési helyére mind export- mind import-forgalomban.

Kiemelten ajánljuk Önöknek szolgáltatásainkat távol-keleti import beszerzéseikhez (Japán, Dél-Korea, Tajvan, Hongkong és Szingapúr).

A konténeres címfuvarozás biztonságos, pontos, megbízható – ezért is korszerű.

Kedvező feltételeket és versenyképes árakat tudunk biztosítani megbízóinknak.

REZON®
Trade

papírjaival

ez nem

fordulhat elő!

1136 Budapest, Pannónia utca 21. • Tel./fax: 132-4572

Segítőkészítő és hypertext rendszerek

Minden számítógépes programban van – ha kicsit is felhasználóbarátnak mondható – valamiféle segítő (Help) funkció. Ez a segítő a színvonalasabb programoknál környezetfüggő: amikor hívják, magától illeszkedik az éppen használatos parancshoz. A géphasználat során nap mint nap találkozunk ilyen segítővel. Elég, ha a Norton Commandert, a Microsoft Wordöt vagy a Windowst említjük. Egy másik ágat képviselnek az önálló adatbázis-olvasó, illetve oktatóprogramok, mint a Norton Guide vagy a Techhelp és a Vsum adatbázisokhoz használt Flambeaux Help, illetve Display Engine.

A hypertext rendszer elnevezés olyan – önálló vagy más programba beépített – szöveg megjelenítő és szövegkereső programot takar, amelyben a program készítője egyes szavakat, szövegrészeket kiemelt módon kezel. Ezeket az úgynevezett kulcsszavakat a hozzájuk tartozó hosszabb szövegrészekkel egyfajta szilárd kapocs köti össze, aminek következtében a kulcsszótól egy szempillantás alatt eljuthatunk a hozzá tartozó szöveghez, bármilyen messze legyen is az fizikailag a kiindulási helytől.

A megvalósítás sokféle lehet. A legegyszerűbbek azok a szöveg megjelenítő rendszerek – nevezzük őket alapfokú hypertext rendszereknek –, amelyek normál programként tölthetők be a gép memóriájába, és a kilépés után nyom nélkül eltávoznak. A második csoportba azokat sorolhatjuk, amelyek tárrezidens (TSR) programként ülnek be gépünk memóriájába, és a megadott előhívó billentyűkombináció beütésekor élednek fel. A harmadik csoport az egyéb felhasználói programokba szervesen beépített hypertext jellegű segítőprogramok csoportja. Nem mindig éles a csoportok közötti határ, hiszen például a Norton Commander segítője valójában Norton Guide jellegű adatbázis, amelyet vissza lehet fejteni, majd átszerkesztve visszafordítani a megfelelő formátumra.

Az alapfokú hypertextek csupán arra szorítkoznak, hogy egy belső index segítségével összekapcsolják a forrásszövegben kulcsszónak kijelölt szavakat a hozzájuk tartozó szövegrészekkel. Ezeknek a kapcsolódásoknak a segítségével villámgyorsan mozoghatunk az olvasott szövegben. Ilyen jellegű

megoldás szép számmal található mind a kereskedelmi programok (például a Flambeaux Help), mind pedig a shareware programok (Hyper Helper, PC Browse stb.) között. Ebben a csoportban többnyire határozottan elkülönül a szövegszerkesztési, tervezési, hypertextkészítési munka és a megjelenítés. Külön munkafázisban történik a szöveg – az adatbázis – megtervezése, megszerkesztése, a kapcsolódási pontok kialakítása. A munka második lépése, a hypertext-adatbázis kialakítása a megfelelően előkészített forrásszövegből már többnyire teljesen automatikusan zajlik a megfelelő fordítóprogram (hypertext compiler) segítségével.

A második csoportba tartozó programok (Norton Guide, Expert Help) esetében szintén határozottan szétválik a forrásszöveg építése, a fordítás és a szöveg megjelenítés. Ezek már valóban környezetfüggőek (context sensitive); bejelentkezéskor a hypertextolvasó azonnal azt a szövegrészt jeleníti meg, amely az aktuális adatbázisból a mutató alatt vagy a közvetlen közelében levő szóhoz tartozik.

A kontextusfüggés értelmezése a harmadik csoportban egy kicsit kibővül, illetve módosul. Mindig az aktuális menüponthoz tartozó segítőszöveg jelenik meg a segítő életre keltő billentyű (többnyire az F1) lenyomásakor. A Windows vagy Microsoft Word újabb kiadásainak segítőjéből, illetve a Windows típusú hypertext segítőből többnyire nyomtatni is lehet, így a programkészítők akár meg is spórolhatják a kézikönyv ki nyomtatását. Ez történt például a McAfee-féle Scan for Windows program esetében.

Már nem a segítőkhöz tartozik, hanem

önálló csoportja a hypertext rendszereknek az, amelynek jellegzetes tagja a shareware programok közé sorolható Black Magic. Ez a rengeteg érdekes szolgáltatást nyújtó termék olyan sokoldalú, hogy csak három lemezen fér el. Integrálva tartalmaz egy szövegszerkesztőt – a forrásszövegek beviteléhez –, valamint egy fordítót és a megjelenítőt. Különlegessége, hogy nemcsak szöveg, hanem – bár korlátozottan – grafika megjelenítésére is felkészítették. Ez a szolgáltatás már a fejlődés következő állomása, a kombinált online grafikus adatbázisok felé mutat.

Ezek a rendszerek mind kész, zárt programok. Márpedig aki programot fejleszt, annak nyílt rendszerre van szüksége, amelyet a saját programjába is beépíthet. A shareware könyvtárakban erre a feladatra is találni anyagot. Vannak olyan lemezek, amelyek forráskódban tartalmazznak rutinokat, sőt szemléltető jellegű példaprogramokat is a segítő készítéséhez. Mind a Turbo Pascal, mind a C és a C++ nyelv kedvelői találhatnak ilyet a shareware könyvtárak lemezein. Az alábbiakban néhány konkrét alkalmazást mutatunk be.

Norton Guide

Peter Norton már sok szabványt teremtett. Elég, ha a Norton Utilitiesra, a Norton Backupra, a Norton Editorra vagy a Norton Commanderre gondolunk. A hypertext-adatbázis is köszönhet egy kváziszabványt a neves szerzőnek: a Norton Guide-ok szerte a világon ugyancsak számos elismerést hoztak az amerikai szakembernek. Az .NG kiterjesztésű online adatbázis ma már sok programnak szerves része. Ha például valaki a Clipper 5.XX-et veszi meg, akkor a nyomtatott kézikönyvek mellé még NG adatbázisokat is kap, természetesen a szükséges olvasó (NG.EXE) programmal egyetemben. NG adatbázissal adják a Blinker nevű szerkesztőt (linkert) is, amely versenytársainál sokkal gyorsabban készíti EXE programot az előkészített tárgymodulokból. Az NG típusú adatbázisoknak magyar vonatkozásai is vannak, hiszen az utóbbi években egyre több a magyar nyelvű vagy magyar szakemberek közreműködésével készült angol nyelvű online adatbázis.

A Norton Guide program használatáról magyar nyelven is megjelent már leírás. *Bartha Attila* két kiadást is megért *Norton* című könyve praktikusán írja le az NG.EXE használatát. Aki pedig megszerezte a szerző legújabb könyvét (*Norton felhasználói programok: Antivírus, Utilities 5.0* címmel jelentette meg a ComputerBooks, lásd *Heti CHIP*, 92/4.), az a könyv lemez mellékletén megtalálhatja az első kiadás anyagát NG formátumban. A megjelenítéséhez persze szükség van az NG.EXE (Norton Guide) programra, illetve annak alaposan továbbfejlesztett változatára, az EH.EXE (Expert Help) programra.

Egyes programozói körökben felróták a Norton Guide-nak: túlságosan elterpeszkedik a tárban. Sok program ugyanis alaposan igénybe veszi a házátkban egyelőre általánosnak tekinthető 1 megabájtos 286-os gépek hozzáférhető szabad tárterületét. Ezért születtek meg az NG.EXE program kiegészítésére a Swapng és Testng programok. E két apró segédprogram hathatós közreműködésével lehetővé válik, hogy a Guide 7 kilobájtnál is kevesebbet csipjen le a szűkösen mért DOS-területből. Alkalmazásukkal az NG területnek nagy része kikerülhet – a kezelő választása szerint – az XMS vagy EMS területre, memórialemezre vagy merevlemezre. Mindehhez csupán az alábbi műveleteket kell elvégeznünk.

– Az NG.EXE elindítása után állítsuk be a kívánt „ébresztő” billentyűkódokat, és az egyéb beállításokkal együtt rögzítsük az Options menüpont Save setup parancsának választásával. Ezt amúgy is mindenképpen megtennénk. Ezután jöhet az Uninstall.

– Indítsuk el a Testng programot, amely felkészíti Swapng programunkat a Norton Guide telepítésére.

– A Swapng programot célszerű a Norton Commanderből – illetve minden egyéb, rezidens üzemmódban működő DOS keretprogramból – kilépvé elindítani. Ha már elindítottuk, visszaléphetünk a keretbe.

– A Norton Guide ettől kezdve az első lépésben leírtak szerint beállított ébresztőgombok lenyomására jelentkeznek. Arra kell csak vigyáznunk, hogy kilépéskor ne az Uninstall használjuk. Helyette a DOS-ba átlépve adjuk ki a SWAPNG /U parancsot.

Ennél egyszerűbb eljárást kínál az Expert Help azokon a gépeken, ahol van szabad és hozzáférhető EMS tár. Ilyen esetben ugyanis automatikusan áttörli magát az EMS területre, hacsak a -c kapcsolóval a 640 kilobájtos szabványos DOS-területre nem kényszerítjük. Az EMS területre telepedve az Expert Help mindössze 1 kilobájtot vesz el a DOS-területből.

Akinek a McAfee programok használatához segítségre van szüksége, a szerkesztőségben megkaphatja a McAfee programokat ismertető VIRUSCAN.NG adatbázist. A Norton Guide vagy az Expert Help

birtokában ez az adatbázis egyszerűen használható.

A VIRNET BBS-en is hozzáférhető egy mintegy 15 megabájtot kitevő, NG formátumú online adatbázis-gyűjtemény. Van benne programozási segédlet, de akad hardverismertető is.

Help Engine

A másik nagy, a bevezetőben is említett adatbázistípus a Flambeaux Software, Inc. által kifejlesztett segítő rendszer. Ennek jeles referenciája a Techhelp és a *Patricia D. Hoffmann* gondozásában havonta felfrissített VSUMX.H vírusinformációs adatbázis. (Magyar megfelelőjét a *CHIP* magazinban hirdette meg *Szegedi Imre* VINFO néven.) Ezek ugyan nem tárrezidens módon működnek, de az adatbázis témája ezt többnyire nem is kívánja meg.

HTE/HTL

Külön csoportot alkotnak a shareware hypertext vagy segítőképző csomagok. A Pannonsft A486D jelű lemezén német nyelvű hypertext rendszert találhatunk. A HTE (Hypertext Editor) programmal szerkeszthetjük meg saját adatbázisunkat, a kész állomány pedig a HTL (Hypertext Loader) programmal olvasható. Mindkettő TopSpeed Modula-2 nyelven készült, majd a kész szoftvereket *Fabrice Bellard* LZEXE programjával zsugorították össze. Szemléletes példa ez arra, hogyan lehet közönséges szövegállományból különösebb programozói ismeret nélkül hypertext-adatbázist készíteni. A START.EXE alaposan összefogja a lemezen található anyagokat. Segítségével kényelmesen nyomtathatjuk a leírást, elindíthatjuk akár az editor-, akár az olvasóprogramot. Némi gyakorlással ügyes anyagok hozhatók létre vele. Olyan munkákhoz ajánlott, ahol az egyes anyagrészek ismertetését sok és sokféle hivatkozás szövi át. Akit a program német nyelven nem rettent el, hasznos segítséget lel benne.

Hyperhelp

Teljesen más szemléletű programmal találkozhatunk a Pannonsft A537-es lemezén. A Hyperhelp egy Turbo C++ nyelven készült fejlesztőrendszer, amellyel a C++ nyelvet választó programozók könnyedén hozhatnak létre helyzetérzékeny segítőket. Shareware változatával ugyan csak egy maximum hattémás segítő hozhatunk létre, de a professzionális változat már korlátlanul használható. Hozzájuthat bárki, aki negyven dollár ellenében regisztráltatja magát.

ASC2COM 1.75

Az egyik legrégebbi és leggyakrabban használt segédprogram a Pannonsft gyűjteményében az A009-es lemezen található ASC2COM program. Akinek megvan, annak nem kell külön olvasóprogrammal bibelődnie, mivel az ASC2COM egy „felolvasó fejjel” összedolgozza a neki átadott szövegállományt. Arra kell csak ügyelnünk, nehogy 64 kilobájtnál nagyobb .COM állományokat gyártsunk vele, azok ugyanis a DOS adottságai miatt nem tudnak elindulni. A vele létrehozott önfelolvasó állományok keresni és lapozni is tudnak, sőt a bennük elhelyezett szöveget nyomtatni is lehet.

Verbal Vanquish

A Verbal Vanquish egy hypertext jellegű oktatóprogram, mondhatni számítógépre átdolgozott iskolai tesztlap. Helytelen válasz esetén olyan magyarázó szöveget jelenít meg, amely segít az anyag megértésében. Mivel a csomagban hagytak lehetőséget arra, hogy a vállalkozó kedvű felhasználók módosíthassák az anyagot, az elszántabb tanárok nagyszerű oktatóprogramot készíthetnek vele diákjaik számára. Amennyiben komolyan veszik a számítástechnika bevezetését az oktatásba, az iskolák számára mindenképpen jó befektetés. Csupán némi angolnyelvtudás (vagy egy jó szótár), logika és egy kevés elszántság, elhivatottság kell a használatához. A program a Pannonsft S729 számú lemezén található.

Hyper Helper

A kezdők ideális programja: a hypertext rendszerekkel való megismerkedés első lépése lehet. A Solarsoft 340-es lemezén található program a hypertext szinte minden lehetőségével rendelkezik, mégis olyan egyszerű, hogy az összes tudnivaló két A/4-es oldalon elfér. Két programból áll. A HC.EXE a hypertextképző (fordító-) program, amely a szövegszerkesztővel előre elkészített .TXT kiterjesztésű állományokból állítja össze a .HTX típusú Hyper Helper adatbázisokat. A megjelenítésről a HH.EXE program gondoskodik. Mindkettőt felkészítették mind az egyszínű, mind a színes monitorokkal való munkára. Szöveg-előkészítéskor az anyagot képernyőnyi szeletekre kell beosztani, s a mozgást ezek között kell megtervezni. A parancsok # jellel kezdődnek, illetve a kulcsszavakat és a hivatkozási címkéket felkiáltójel közé kell tenni. A program egészen 200 kilobájttal kiválóan elboldogul a forrásszövegek fordításával és a megjelenítéssel egyaránt.

Paravírusok, avagy túlélhető-e a formázás

Makacsul vissza-visszatérő vírusfertőzés esetén még a laikusok fejében is felmerül a gyanú: vajon egy vírus túlélheti-e a halálát? Ugyanez a gondolat felvetődött már a vírusokkal hivatalból foglalkozó szakemberek körében is. Azt kutatták, lehetséges-e, hogy formázás után életképes csírák maradjanak a lemezen, ha a törléshez steril – vírusmentes – rendszert használnak. Fordított esetre tudjuk a választ: a PC bootvírusa szó nélkül felmászik frissen formázott lemezünkre.

A disputát egy neves amerikai szaklapban, a *New Scientist* 1813. számának 48. oldalán megjelent cikk indította el, amelyben a szerző elképzelhetőnek tartotta, hogy vírusos lemez formázásakor a vírus átkerüljön a merevlemezre. Szerkesztőségi visszacsatolásként mindjárt a választ is

olvashatjuk (uo., p. 54.). Ez a hozzászólás csak részben vitatja a cikk írójának megállapításait. Szerinte ilyesmi nem minden rendszerben, illetve nem minden esetben lehetséges. Figyelmeztet arra is, hogy amennyiben ilyen újjáéledés lehetséges volna, egyszerűen nem lenne védelem a számítógépes vírusok ellen.

Gondoljuk csak meg, mi szükséges egy fertőzéshez! Mindenképpen az, hogy a víruskód bekerüljön a gép memóriájába, és ott el is induljon. Utóbbira azonban sem másoláskor, sem pedig formázáskor nincs lehetősége. Igaz, másoláskor maradhat a tárban némi programtörmelék, amelyben a szekvenciális keresők megtalálják a vírus azonosítóját, de ez korántsem a fertőző vírus.

A PC-k világában – most szűkítsük le a kérdést csupán a DOS operációs rendszerre – elméletileg négyféle módon indítható el egy kód.

1. A hajlékonylemezről kezdeményezett rendszerindítás során betöltődik a boot rekord programja.
2. .COM, .EXE és .BAT típusú állományok elindításakor közvetlenül.
3. Más segédprogrammal vagy debuggal DOS EXEC funkcióhíváson keresztül.
4. Az ANSISYS közvetítésével; ilyenkor az aktiváláshoz egy szövegállomány TYPE paranccsal való kiírása is elegendő – ha az ANSISYS be van töltve.

Ennek ellenére elképzelhető a vírusok formázás utáni felélesztése, ám ehhez kell egy másik, látszólag ártalmatlan program is. Az eredeti vírus felírja magát egy olyan lemezpályára, amelyet a szokásos Format parancs nem érint. Utána a másik vírusprogram megkeresi ezt az eldugott kódot, és valamelyik programot átírja úgy, hogy a vezérlés a víruskódra kerüljön. Ezt a trükköt másolásvédelmek, sőt újabb generációs vírusok alkalmazzák. (Ilyen „ráfejlészek” keletkeztek már például a magyar töltőgető vírusra is.)

Nézzük meg, más kisgépes rendszerek mennyire veszélyeztetettek a vírusoktól!

Ancorn Archimedes: nálunk még ismeretlen, Nyugaton azonban egyre kelenőbb, a Nexthez hasonló, saját operációs rendszerrel üzemelő számítógép. Lapjuk, az *Archimedes World* magazin 1992. áprilisi számában ismerteti a gép lehetséges vírusait és vírusprogramjait. Erre a rend-

szere mindössze 10 valóban vírusfunkciókat mutató programot tartanak nyilván a szakemberek. Ennek oka az Ancorn sajátos operációs rendszerében rejlik. Kizárólag az a program indulhat el, amely szerepel a !BOOT leíró állományban (ez a program felel meg a PC-s LOGIN.COM, AUTO-EXEC.BAT stb. állományoknak). A vírusnak így az esélye, hogy elinduljon, gyakorlatilag egyenlő a nullával. Illetve úgy tudnak elindulni, ha egyébként ártalmatlan vagy éppen hasznos segédprogramban bújnak meg a kárt okozó funkciók. Az ilyen trójai programok azonban gyorsan rombolnak, és nincs idejük a terjedésre.

Apple Macintosh: itt egy keretrendszer vezérli a folyamatokat, a Finder, illetve a Desktop. Úgy nyolcvan-száz körül van a nyilvántartott vírusok száma, de ezek ellen viszonylag jól lehet védekezni. Az ismert Symantec vírusirtó programok biztonságossá teszik a munkavégzést. Az Apple-világban viszonylag kevés a trójai program, illetve a trójai funkciókat tartalmazó, kárt okozó másolásvédelem. A Macintosh viszonylagos vírusvédetségét csakis annak köszönheti, hogy kevésbé elterjedt. Ráadásul a gép könnyen kezelhető ugyan, de nehezebb rá programokat írni, programfejlesztői eszközökhöz hozzájutni, mint a PC-hez. A Desktopban elrejtőzött vírusnak az operációs rendszer 6-os verziójáig lehetősége volt arra, hogy magát elindítsa. Ezt a lyukat a System 7 esetében már betömték. Addig a WDEF névre hallgató vírus volt a „legnépszerűbb”, ám ezt a legközönségesebb antivírusprogram is eltávolította. Természetesen a Macintoshon használt lemezekről a formázás egyúttal törli a vírus, az „utófertőzéssel” itt nem kell számolnunk.

Atari ST: jóval védettebb, mint a normál AT. Ugyanis az Atari operációs rendszere, a GEM ránéz a lemeze, hogy megkeresse a programok ikonjait. A programokra természetesen rá lehet ültetni vírusfunkciókat, de ezek csakis végrehajtásukkor fertőznek. Ahhoz, hogy önmaguktól is elinduljanak, a GEM operációs rendszerre kell fűzniük magukat.

Commodore Amiga: a Saddam volt az első, saját magát elindító kódú vírus. A Kickstart, az operációs rendszer ROM-ból futó része, amikor elindítja a Workbench 1.0 lemezellenőrző részét, ránéz az első meghajtóra. Innen be lehet adni a vírust.

A McAfee programcsomag a világon több mint 6 millió regisztrált felhasználónak nyújt védelmet.

TOPSOFT
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

McAfee dealer

Antivírus programrendszer (IBM PC-re DOS alatt)

VIRUSCAN - vírust kereső program,
VSHIELD - tárrezidens, vírus bejutást gátló program,
CLEAN-UP - vírustalanító program,
NETSCAN - vírust kereső program hálózatok részére.

Megvédik a számítógéprendszerét a vírusok által okozott károktól.

A regisztrált felhasználók jogosultak két éven keresztül a program legfrissebb változatához.

Világ PC vírusal ellen egy helyen: McAfee programok a TOPSOFT-nál.

1025. Budapest, Vend utca 3.
Telefon: 135-9184, 115-3015, 115-4040, 176-1856
Telefax: 115-4040, 176-1856

Rovatunkban hétről hétre
figyelemmel kísérjük,
mely számítógépvírusok
aktivizálódása várható.
Ez természetesen nem
jeleníti azt, hogy
az említett vírusok
járványszerűen
elterjednek
Magyarországon, csak
annyit, hogy az adott
időszakban kártételükkel,
előfordulásukkal
számolni lehet.

VÍRUSNAPTÁR 1992. JÚLIUS 3 – 9.

DÁTUM	NÉVNAPO	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
3. péntek	Kornél, Soma	Frere Jacques Smack Jerusalem (Payday)	minden pénteken minden pénteken pénteken, ha az nem 13-a
4. szombat	Ulrik	Italian Pest (Finger) Jerusalem (Phenome) Migram	minden szombaton minden szombaton minden szombaton
5. vasárnap	Emese, Sarolta	Sunday Sunday-2 Frog's Alley	minden vasárnap minden vasárnap minden hó 5. napján
6. hétfő	Csaba	Garfield I-B (BadGuy) I-B (BadGuy 2) I-B (Exterminator)	minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn
7. kedd	Apollónia	Ah I-B (Demon) I-B (Demon-B) Kamasya	minden kedden minden kedden minden kedden minden kedden
8. szerda	Ellák	Victor Taiwan	minden szerdán minden hó 8. napján
9. csütörtök	Lukrécia		

Az egész 1992. év folyamán aktív: Europe-92, Were Here, Year 1992
Minden nap támad: január 1-jétől szeptember 21-ig Plastique (COBOL), május 1-jétől augusztus 31-ig Számalk V. 1.00, július 1-jétől augusztus 31-ig Filler (csak AT-n), július 1-jétől december 31-ig Jerusalem (Jerusalem-PLO), Jerusalem (Mendoza), Flash, Got-You.

Érvényes víruskereső-ölő verziók: Virkill 0.20, Virx23, Scan-Clean-Vshield-Winscan 91, illetve 91 bugfix, Fprot 2.03a.

A Workbench 2.0 (valamint a Kickstart 2.0 ROM) már védettebb az ilyen autostartos kártevők ellen. Ennek ellenére mintegy 50-60 vírus már veszélyezteti ezt a rendszert is.

Windows 3.X: jelenleg meglehetősen furcsa itt a helyzet. A hagyományos vírusok nemigen mennek Windows alatt. Ha egy vírusos programkódot futtatnánk, két eset lehetséges. Vagy fut a program, és a vírus nem fertőz, vagy a program el sem indul. Windows környezetben futó vírusok írására azonban sajnos van lehetőség. Mégpedig ugyanaz, amellyel a Windows alatti programok másolásvédelmének írói is élnek. Létrehozható olyan eljárás, amely sem képernyőn nem jelenik meg, sem a billentyűzetről nem érhető el, ugyanakkor a task manager sem kínálja fel átkapcsolási lehetőséget. A problémát itt az okozza, hogy a több párhuzamos eljárásos víruskeresés sem végezhető hagyományos módon. Vagy megfelelő hardverelemek szükségesek, vagy pedig a Windowst kell immunisá tenni. Ideje felkészüni: a boszorkánykonyhákban már készítik a Windows-alapú vírusokat...

Kis János

Költözik a (vírus)hivatal

Új címen és telefonszámon érhető el a McAfee Associates. A cég hihetetlen mértékű fejlődését mi sem mutatja jobban, mint hogy még Magyarországról is havonta kétháromszáz bejelentkezést regisztrálnak, amelyek kisebbik része telefonvonalon, nagyobbik része a Compuserve hálózatán, illetve más adathálózatokon keresztül érkezik. Éppen ezért közöljük a McAfee Associates új elérési paramétereit.

Előbb azonban hadd hívjuk fel valamire olvasóink figyelmét. Víruskeresőinek folyamatos tökéletesítéséhez McAfee-ék szívesen veszik, ha az új, addig ismeretlen vírusokat

elektronikus postán feltöltik BBS rendszereik erre szánt területére. A névadással azonban nem árt vigyázni! A cég ugyanis ugyanazt a gyakorlatot követi, mint a biológusok: a vírus keresztpaságának joga azé, aki először izolálta.

Tanulságos, ha elmondjuk, hogy lett UNK a neve annak a magyar vírusnak, amelyről a *Heti CHIP* 9. számában számoltunk be. Mint magyar felfedezőjétől megtudtuk, minthogy a Scan nem ismerte fel a kórokozót, ő ismeretlen, azaz UNKNOWN néven küldte fel, McAfee pedig elismerte a névadás eme íratlan szabályát...

A közérdekű címek és számok a következők:

McAfee Associates 1900 Wyatt Drive, Suite 8 Santa Clara, California 95054-1229 USA

Telefon: (408) 988-3832

Fax: (408) 970-9727

BBS: (408) 988-4004 2400 bps MNP5

v32bis: (408) 988-5190 CCITT V 32. Bis 9600 Bps

HST (408) 988-5138 US ROBOTICS HST/DUAL

UUCP cím: mcafee@netcom.com (business) "Log... from Blammo"

CompuServe ID: 76702,1714 vagy GO VIRUSFORUM

R · E · N · D · E · Z · V · É · N · Y · K · A · L · A · U · Z

Alig néhány héttel az európai belső piac megvalósulása előtt, **október 22. és 27.** között rendezik meg Kölnben

a térség legnagyobb nemzetközi irodatechnikai vásárát, az *Orgatec*et. „Ez év végére a nyugat-európai alkalmazottak csaknem fele, mintegy 70 millió ember irodában dolgozik majd” – mondta az ez alkalomból Bécsben tartott sajtótájékoztatón *Wolfhorst Wehr*, a Német Irodabútor-ipari Szövetség ügyvezetője. *Hans Wilke*, a Köln Messe igazgatója pedig cseppet sem rejtette véka alá: a Rajna-menti város elsősegre tör. „Az európai vásári életben is elkerülhetetlen a versengés

a vezető pozíciók megszerzéséért – mondta. – Ebben a versenyben azok a rendezvények tartják magukat hosszú távon, amelyek egy egész szakma világméretű mintavásáraként tudnak fellépni.”

Idén 31 országból mintegy 2000 kiállítót várnak Kölnbe, a 260 000 négyzetméteres területre. Ebből 1350 lesz nyugatránmet, 20 a keleti országrészből várható, a legtöbb külföldi kiállító pedig Olaszországból, az Egyesült Államokból, illetve Hollandiából, Franciaországból, Svájcól, Nagy-Britanniából, Dániából és Spanyolországból érkezik. Magyarországról eddig egy cég, a Recognita Rt. jelentkezését regisztrálták. Először állít ki Indonézia és Malajzia. Kereken 750 irodaberendezést és

felszerelést szállító cég több mint 140 000 négyzetmétert foglal el. Nemcsak bútorokat, hanem a padló, a mennyezet, a fal kialakításához szükséges elemeket, világítótesteket, növényeket és díszítőelemeket is bemutatnak.

Komplett megoldások várhatók az – építésszek, orvosok, közigazgatási, kereskedelmi, vendéglátó-ipari, erdő- és mezőgazdasági, ipari, banki és biztosítási szakemberek érdeklődésére számot tartó – szoftverházak bemutatóitól. *Konferenciatermek az irodában* címmel folytatódik az ezredforduló irodai formatervezésére kiírt verseny. Többnapos szakmai konferenciát szentelnek az aktív memóriakártyás rendszereknek.

Hirdetési index

Adress	13	Marker	10	Presentex	14
AXIS	4	MATÁV	8	Rezon Trade	17, 25
DMV	12	Mentrade	2	Sat-Net	31
Duna Elektronika	11	Multicont	24	SZÜV	6
EXE	12	Ocean		Topsoft	28
Kövesdi	9	Office	32	USA Systems	5
		Piksys	24	X-Byte	10

HÍR-LAP

Hírbeküldő lap a *Heti CHIP* olvasói számára

Cége most alakult (át)? Új terméke van? Sikeresen lezár egy projektet? Jelentős megrendelést kapott? Fontos szerződést kötött? Konferenciát, kiállítást, tanfolyamot vagy más szakmai rendezvényt szervez? Kulcspozíciókon személyi változások történnek? Ha minderről – vagy bármely más, szakmailag lényeges dologról – szívesen hírt adna lapunkban, kérjük tölts ki (nyomtatott betűvel vagy írógéppel) ezt a kártyát, s zárt borítékban küldje el címünkre: *Heti CHIP*, 1300 Budapest 3., Pf. 210. Munkatársunk felhívja Önt! Nyilvánosságnak szánt információival jelentkezhet a szerkesztőség számain is: telefon: 168-4270, 188-4370, telefax: 168-6266

Név, beosztás

Cég neve

Cím

Telefon   Telefax   Telex

Szeretném tudósítani a *Heti CHIP*-et a következőkről. Tudomásul veszem, hogy a lapnak ez a szolgáltatása ingyenes, s a *Heti CHIP* munkatársa egyeztetés céljából a *Hír-lap* kézhezvétele után megkeres.

Aláírás

Kérjük, szíveskedjék ide beírni a tudósítás szövegét!

Informatikai hetilap

Megjelenik minden csütörtökön.

Kiadja a CT Press Kiadó Kft.
Felelős kiadó: Ivanov Péter ügyvezető

Főszerkesztő: Takács Gitta

Főszerkesztő-helyettes:
Mikolás Zoltán

Művészeti vezető: Sütő Kálmán

Szerkesztők:

Fejes Kálmán, Mallás Judit,
Szekeres Zsuzsa, Vargha Márton
Olvasószerkesztő: Kelenhegyi Péter
Korrektor: Lukács Erzsébet

Tervezőszerkesztők:

Olejnyik Jenő, Tripolszky Dóra

Grafikus: Gerse Gábor

Műszaki vezető: Lucz Zsolt

Tördelőszerkesztők:

Dobos Imre, Nagy Gyula, Tóth Attila

Lapmenedzser: Fekete Gizella

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1036 Budapest, Lajos u. 160–162.
Telefon: 188-4370, 168-4270
207, 245, 263, 291 mellék

Telefax: 168-6266

Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Hirdetésfelvétel:

CT Press Reklámiroda

Üzletkötők:

Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese,
Szabóné Véghelyi Anna,
Számadó Róza

Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Telefon: 188-4370, 168-4270

Telefax: 168-6266

Sürgős hirdetéseit, üzleti közleményeit egy héten belül közzéteszük.

Hívja a CT Press Reklámirodáját!
A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek tekintjük, de tartalmukért felelősséget nem vállalhatunk.

A szedés és a tördelés

a *Heti CHIP* szerkesztőségében,
TEXTÁR fényező programmal
készül.

Nyomásra előkészíti és nyomja:

Zrínyi Nyomda, Budapest
(92.2319/13-66-22)

Felelős vezető:

Grasselly István vezérigazgató

© *Heti CHIP*

CT Press Kiadó Kft., Budapest, 1992.

A *Heti CHIP*-ben megjelent írások másodközlésével, a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

A lapból értesítéseket átvenni csak a *Heti CHIP*-re való hivatkozással lehet.
A szerkesztőség a felkérés nélkül beküldött kéziratokat és leveleket is körültekintően gondozza.

A lapban megjelenő cikkek tartalmát ellenőrizzük, ám forrásaink tévedéseiről felelősséget nem vállalhatunk.

Terjeszti

a Magyar Posta
és a CT Press Kiadó Kft.

Ára: 39 forint.

Előfizethető a CT Press Kiadónál.
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

HU ISSN: 1216-0482

AZ ÜZLETI ÉLET ALAPJA A 90-ES ÉVEKBEN...

AZ ADATKÖZLETTÉSI SZOLGÁLTATÁS!

NE CSAK A TELEFONRA GONDOLJON - ÉS VÁRJON...
ADATÁTVITELHEZ MÁR MOST HASZNÁLJA

ÚJ!
ÚRTÁVKÖZLETTÉSI SZOLGÁLTATÁSUNKAT,

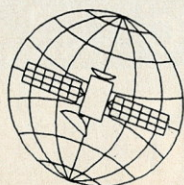
AMELY

- MEGBÍZHATÓ...
- RUGALMASAN ILLESZKEDIK A FELHASZNÁLÓ KÜLÖNLEGES IGÉNYEIHEZ...
- CSATLAKOZTATHATÓ CSOMAGKAPCSOLT ADATHÁLÓZATUNKHOZ...
- AZONNAL FELSZERELHETŐ!

SZOLGÁLTATÁSUNK TARTALMAZZA

- IGÉNYEINEK SZAKSZERŰ FELMÉRÉSÉT...
- TÁVKÖZLETTÉSI TANÁCSADÁST...
- ADATHÁLÓZATÁNAK MÉRETEZÉSÉT ÉS FŐVÁLLALKOZÁSBAN TÖRTÉNŐ MEGVALÓSÍTÁSÁT!

MINDEZT AZONNAL NYÚJTJA ÖNNEK A MATÁV
SAT-NET KFT.-JÉNEK VSAT SZOLGÁLTATÁSA

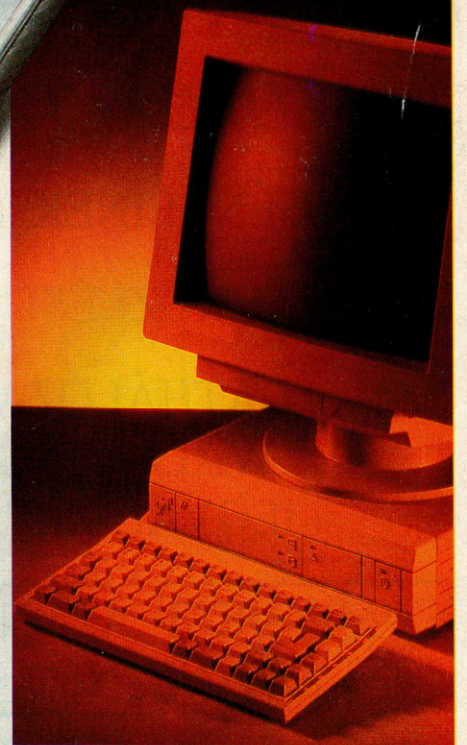
MAGYAR TÁVKÖZLETTÉSI VÁLLALAT RT.
SAT-NET
MŰHOLDAS SZOLGÁLTATÓ KFT.

H-1026 Budapest, Hidász u. 2/b
Tel: 112-7210
Fax: 132-9177

Mi Jobb Technológiát Nyújtunk!

További termékeink:
HIPPO 486 alaplap,
JAGUAR 386 alaplap,
PANTHER 386SX,
KAIYO számítógép rendszer,
FOX 286 es VGA kártyák is kaphatók.

Manufacturer & Exporter

Ocean Office Automation Ltd.

Head Office:
4th & 5th Floor, Kader Industrial Building,
22 Kai Cheung Road, Kowloon Bay,
Kowloon, Hong Kong
Tel: (852) 305 1800 Telex: 52289 OCCOM HX
Fax: (852) 799 2398 (5 lines)

China Factory: Ocean Information Ltd.
Shajin Town, Bao An County,
Shenzhen, China.
Tel: (867) 559 28079
Fax: (867) 559 28054